

núm. 9 / 2023

Freakcions

recull de narracions estranyes

Elena **Bartomeu** · Ricard **Efa** · A. **Munné-Jordà** ·
Hèctor **Rivadeneyra-Moll** · Josep **Sampere** ·
Lavie **Tidhar** · Laura **Tomás Mora** · Jaume **Valor**

www.stickfigure.com

2023

Freakions

recull de narracions estranyes

Freakions

recull de narracions estranyes

Primera edició: desembre de 2023

Copyright © 2019, by Lavie Tidhar.

Copyright © 2023, Elena Bartomeu – Ricard Efa – A.
Munné-Jordà – Héctor Rivadeneyra-Moll – Josep
Sampere – Laura Tomàs Mora – Jaume Valor.

© de la traducció de «Venus en flor»: Edgar Cotes, 2023

© de la il·lustració de coberta: Toni Benages, 2023

© d'aquesta edició: A. C. El Biblionauta, 2023

www.elbiblionauta.com

info@elbiblionauta.com

Amb la col·laboració de: Mai Més / www.maimes.cat

Maquetació i disseny: El Biblionauta

ISSN (Ed. impresa): 2696-1938

ISSN (Ed. digital): 2604-9023

Dipòsit legal: GI 1801-2019

Imprès a Podiprint

Tots els drets reservats.

Aquesta publicació és per al teu gaudi personal. Res t'impedeix tornar-la a vendre ni compartir-la amb altres persones, és clar, i no podem fer res per evitar-ho. No obstant això, si la revista t'ha agradat, creus que val la pena i que els autors i l'editor han de ser compensats, recomana als teus amics que la comprin en paper o que se subscriuin gratuïtament a l' A. C. El Biblionauta i en rebran una còpia digital. Al cap i a la fi, no té un preu exageradament alt, oi?

CONTINGUTS

<i>L'espera</i> , de Josep Sempere	5
<i>Amanda l'Avident</i> , d'Elena Bartomeu	7
<i>L'espectre visible</i> , de Ricard Efa	23
<i>Tríptic</i> , d'A. Munné-Jordà	37
<i>Els pirates de Hemingway</i> , d'Héctor Rivadeneyra-Moll	51
<i>Luminiscència</i> , de Laura Tomàs Mora	69
<i>La bicicleta estàtica</i> , de Jaume Valor	77
<i>Venus en flor</i> , de Lavie Tidhar	89
Qui és qui	101

L'ESPERA¹

Josep Sempere

La tinenta Herz està nerviosa com de petita a la nit de Reis. En lloc dels Mags d'Orient, però, espera els Viatgers d'Orió. La sala podria ser un balcó, com aquell per on pujaven els patges. Té vistes a un firmament que li recorda el cel glacial dels geners de la seva infància. Aleshores duia anorac i guants i tremolava de fred i d'emoció. Avui porta el vestit aïllant, que no és tan diferent, però només té esgarrifances d'emoció. No sap si al final veurà els Viatgers, com tampoc no sabia si els Reis passarien de llarg. De ben petita, ja li flaquejava la fe. Li han recalcat que s'ha d'oblidar d'estereotips, d'extraterrestres amb antenes parabòliques i motos d'aigua. Però la tinenta Herz, com tota l'espècie humana, està feta de relats en tota la infinita i serpentejant extensió del mot. La tinenta Herz, ho vulgui o no, és el mar de Solaris i el Klaatu de l'ultimàtum; és el xenomorf voraç que empaitava l'altra tinenta i aquell ull insòlitàment humà procedent de l'espai; és aquella cosa que posseïa cossos i gossos, és Rama i tota la seva vastíssima maquinària màgica. Per molt que es centri, la tinenta Herz no para d'evocar aquella nau immensa com un Los Angeles invertit, que en certa manera és el que s'imagina que veurà. Però no has d'imaginar pas, es repeteix, has de mirar i esperar i prou. I mentre ella mira i s'espera, ells també la miren i la

1. Relat guanyador del 9è *ConcurTs*. *Concurs de contes curts* organitzat per l'A. C. El Biblionauta.

criden perquè es desperti. I criden. I s'esperen. Però la tinenta Herz, com tota l'espècie humana, continua somiant.

AMANDA L'AVIDENT

Elena Bartomeu

—El meu pare era un home com aquells pintors de les fotografies antigues que sempre duïen un tamboret plegable penjat al braç. De cadires i seients sempre se n'han trobat allà on els necessites, però ell feia com aquells homes en blanc i negre, i duia sempre el seu ordinador plegable. Creia que els ordinadors no podien estar al mateix nivell que els bolígrafs, els encenedors i la resta de béns comuns.

He començat a parlar amb força. Faig una llambregada al cel. Aviat es farà fosc i no tenim gaire temps abans que la fred de la nit mini els ànims de tots els que han vingut. I dels que vindran. S'apropa el moment que he estat esperant durant els últims deu anys, i ja no tinc dubtes. Inspiro fondo i m'ajusto el micròfon. He de captar l'atenció de tots els avidents i guiar-los cap a la veritat/t. Reprenc el discurs.

—Ell deia que quan era jove els ordinadors eren personals. Cadascú establia una relació personal amb ells. No entenia aquesta moda de connectar-se a qualsevol terminal desconegut. Jo sé que avui tots heu dut el vostre. Gràcies a tots i totes. Gràcies, Codi.

Els avidents alcen els ordinadors i se sumen a l'agraïment. Mig miler de pantalles brillen en l'aire enmig de la neu, com un eixam de cuques de llum recolzades en un reflector. A mi no em poden veure, amagada rere l'avet. Però crec que tampoc em busquen. El murmuri de l'agraïment col·lectiu al codi

vibra com els colors del capvespre. Tots ells repleguen els terminals i m'aclamen de nou. Em reclamen a mi, pel meu nom.

—Amanda, Amanda, Amanda l'Avident —coreja la massa amb veu de vellut.

A través de les branques de l'avet veig l'esplanada davant del complex, i està repleta d'avidents asseguts en petits cercles. Cadascú pot sentir-me com si li parlés a cau d'orella. Cadascú amb el seu dispositiu, tal com li agradava al pare. S'estenen fins a la falda de la muntanya ben abrigats amb anoracs que, sota la llum minvant del dia, van perdent el seu color.

Les teulades inclinades de la granja de servidors deixen pas a l'edifici hermètic del supercomputador, que creix cap a l'interior de la terra amb galeries subterrànies. Més enllà i fins on arriba la vista, els avidents ocupen marges i turons fins la vertical del circ natural de pedra. Són gent pacífica, vinguda d'arreu. Responen a la meua crida, i fan la impressió d'haver arribat, per fi, al destí que havien estat cercant. Des de l'aparcament fins al perímetre tancat hi recorren les retícules de plaques solars que alimenten el complex. Al final, sota els meus peus, hi ha els mòduls de la oficina de turisme, ara ja abandonats. El gran avet és el guardià mut de la frontera salvatge de la natura, una frontera que la tecnologia no podrà mai assaltar/r.

Em sorprèn com ha canviat Pirineu Sud en pocs anys. Recordo la primera vegada que hi vaig venir. L'excursió llarguíssima amb l'autobús escolar, el mareig amb les corbes fins arribar a l'esplanada, les bromes de les amigues perquè havia vomitat, i la decepció en descobrir la granja.

—I com viuen els animals aquí, amb el fred que fa? —havia preguntat desconcertada.

La professora ens va explicar que aquella era una granja de servidors, que si haguéssim escoltat prou ja sabríem el que veníem a veure: la instal·lació especialitzada en la cerca de vida a l'espai exterior més gran del món. Que hi estaven muntant un supercomputador. Que era el complex amb més potencial per a detectar l'origen de tots nosaltres. Que si existia Déu, aquest es manifestava amb accions com la d'invertir dos mil bilions en la cerca de noves formes de vida, totes fruit de la generositat del nostre creador. I també va dir més coses que ja no vaig escoltar, perquè em sentia empetitida per la grandiositat del paisatge, per la grandiositat de la maquinària, per la grandiositat d'allò que volíem aconseguir.

Després de la visita vam sortir a menjar l'entrepà a les taules de pícnic de l'esplanada. La llum del sol d'alta muntanya m'encegava. I aquell avet imponent que posava fi a la vall feia gronxar el meu desconcert. Ja no sabia què pensar.

Que Déu hagués creat tot el que podem veure i imaginar era normal: les coses no surten del no-res. Però, per què volien trobar noves formes de vida a l'espai? Quin sentit tenia gastar tants diners en trobar altres éssers com nosaltres? Si Déu ho hagués volgut ja hauria enviat algun dels germans i germanes a presentar-se des d'un altre planeta.

Pel que semblava, aquell dia encara no m'havia avergonyit prou després d'haver fet la pregunta estúpida dels animals. Vaig pujar a l'autobús per tornar i la mestra va comptar-nos a tots. El record del mareig del matí i l'absurditat de tot plegat em van dur a tornar a preguntar.

—Profe, però per què li diuen granja? No s'hi cria res, aquí. Si ni tan sols hi viu res, només màquines!

El comentari va fer esclafir en rialles i burles tot l'autobús de segon de Primària. I entre uns i altres, em van anar recordant aquell moment en els anys que vindrien: el moment en què jo, l'Amanda, aquella nena d'ulls petits i vius, havia començat a fer preguntes incòmodes.

Però, ben pensat, Pirineu Sud tampoc ha canviat tant en aquests anys. Ara hi ha l'edifici del supercomputador, els magatzems del perímetre on es controlen els conductes de refrigeració i uns quants quilòmetres de tanca/a. L'impacte visual dels edificis queda esmorteït per la capa blanca de neu, que genera un aspecte pacífic i oculta molt bé la realitat del complex. Si no fos pel cordó policial que aquest vespre rodeja totes les instal·lacions ningú sospitaria que s'està gestant una revolta.

Des de la meua ubicació privilegiada sobre l'oficina turística, l'edifici sembla protegit. Els agents estan disposats l'un a dos pams del següent, les armes apuntant al cel, tots dos genolls amb un punt de flexió. Els escuts transparents protegeixen els espais buits com si una beta de mosques alades emboliqués un regal amb marlí de seda.

Em vibra la butxaca. El missatge de la meua germana m'avisava de l'arribada d'un nou grup d'avidents. Dinou vehicles, entre furgonetes i turismes, que venen per unir-se a la crida. Un segon missatge m'alerta que per arribar a l'esplanada hauran de trencar el cordó policial exterior. Em desentumeixo les cames i faig cruixir la neu sota les botes/s. Ha arribat el moment.

—Alceu-vos, avidents. Ha arribat l'hora. L'hora d'alliberar el Codi llavor. L'hora de saber quin sentit té la vida, de saber on anem, quin és el destí de cadascun i cadascuna de nosaltres. De respondre les preguntes que s'ha fet l'ésser humà des de l'inici dels temps. Perquè Déu té les respostes, i vol compartir-les amb nosaltres. Només cal que entrem al super-computador i ens banyem en coneixement.

Tothom es va aixecant i es va col·locant els dispositius a l'avantbraç. Els agents es posen en guàrdia. Els avidents s'espolsen la neu i s'ajusten els transmissors dins les orelles. Una remor arriba des de l'extrem sud, allà on la vall s'obre cap a l'únic accés practicable amb vehicles. La Judit m'escriu de nou: els avidents estan en plena lluita amb els agents del cordó exterior.

Som-hi. Pico tres cops amb el taló a terra/a_aaajewalssvara_error, i en menys de dos segons els focus il·luminen els barracons sobre els que m'amago. Els mòduls de les antigues oficines de turisme es divisen des de tots els racons de la vall, o sigui que aviat tothom em veurà. Un acoblament agut s'expandeix, fugaç, per les parets del circ. Els altaveus ja estan preparats. Em sento palpitant el cor amb força. Surto de l'empara de l'avet i em desplaço per damunt del contenidor fins al feix de llum. Abans de quedar totalment engegada veig arribar corrent desenes de persones i alguns policies tot darrere. He d'actuar ràpid.

—Avidents. Hola.

La meua veu s'escampa i reverbera pels plecs de les muntanyes. Alço la mà i saludo. No veig res, només sento el meu «hola» multiplicat per mil.

—Us parlava del meu pare, però abans de continuar us he d'explicar una cosa.

El rebombori dels últims aldarulls engoleix les meves paraules: he d'apujar el to o els perdré.

—El meu pare no era creient —crido—. El meu pare —pausa—, el meu pare era ateu.

La paraula «ateu» em retorna reverberada des de dalt del circ. Estic desorientada. Per sort veig que alguns grupuscles aturen les baralles per escoltar-me.

—Després que jo veiés el codi, ell va creure. Va ser quan el meu pare va comprendre que el Codi llavor existeix. Va ser quan li vaig explicar com va ser el primer acte de fe realitzat per una intel·ligència artificial.

Els focus s'apaguen i es pot llegir PRIMER, ACTE DE FE i ARTIFICIAL amb lletres brillants sobre les plaques solars. Somric: el missatge és cosa de la Judit. Malgrat el que va passar a l'assalt jo me l'estimo, a ella i a les seves sorpreses. Durant uns anys li he tingut ràbia per aquella empenta que em va canviar la vida, perquè em va enganyar i em va fer caure, però no puc odiar-la per sempre. L'única cosa que puc fer és donar-li les gràcies per haver-me permès accedir/r al codi. I a tu, Codi, també. Gràcies.

El dia de l'assaltament jo havia anat de visita a Pirineu Sud. A casa, el pare seguia les notícies dels avenços en els càlculs, i ens va proposar de fer-hi una visita guiada i veure el supercomputador per dins. Ningú sabia que els ateus atacarien el complex aquella nit.

A l'edifici vam descendir tres plantes en muntacàrregues. Hi havia tot de grups, cadascun amb el seu guia. A nosaltres ens va tocar la Marga, una científica que ens va donar la benvinguda i va anar explicant els orígens de Pirineu Sud, i el seu interès en buscar noves formes de vida.

Després de set anys de buscar patrons de dades i analitzar les possibilitats de vida en diferents llocs, moments i materials de l'espai exterior la cerca havia derivat en altres àrees de coneixement. El que havia començat amb mètodes teòrics i computacionals havia avançat amb una materialització de modelització molecular mitjançant genòmica i proteòmica. Això els havia dut a ella i al seu equip a desenvolupar un líquid de refrigeració que operava de connector mitjançant bacteris capaços d'agrupar-se en una mena de fibra òptica orgànica.

El pare va preguntar si aquesta línia de recerca l'estaven fomentant per sobreviure a les crítiques del fracàs en la cerca de noves formes de vida i, de retruc, en la negació de la idea de Déu, o bé si la consideraven una autèntica nova forma de vida.

La Marga va quedar molt tallada i la Judit i jo vam exclamar-nos de la impertinència del pare. No s'havia de qüestionar la idea de Déu, i menys en públic. Després d'una fugaç disculpa del pare, la Marga va explicar que els bacteris, programats genèticament, podien enllaçar-se i formar connexions. Això era molt útil per afegir nous servidors a la xarxa, només calia submergir-los a les piscines de refrigeració i els bacteris s'encarregaven d'encadenar-los. No gosava dir que això fos una nova forma de vida, però tampoc podia afirmar el contrari.

Ella i el pare van continuar xerrant en veu baixa. Que s'havia passat de l'escala macro a la micro. Que els desenvolupadors de models predictius no creients, com el meu pare, no havien pogut pair que no sorgís cap indicatiu de vida de la ingent quantitat de dades que enviaven les sondes extra-planetàries. Que els càlculs donaven sempre error.

Quan em vaig avorrir vaig buscar la Judit, però no hi era. No era a la plataforma de muntacàrregues, ni a la zona d'exposició interactiva. Tampoc a les vitrines panoràmiques des de les quals es podia observar les piscines de servidors. La vaig trobar a la zona de *vending*, acotxada rere una màquina expendedora. Li havia pres l'ordinador al pare. El seu ordinador personal.

Li vaig preguntar què feia, però ja vaig veure que havia connectat el terminal a la xarxa. Em va molestar veure-la tan gran i que encara jugués a fer de *hacker*. I tot d'una va sonar l'udol de l'alarma i les llums de la sala es van apagar, i les màquines de refrescs i souvenirs van pampallugar fins a un tancament en fosa.

Enmig del silenci, el cartell de sortida d'emergència es va il·luminar. La Judit s'havia aixecat i en vaig notar l'escalfor al meu costat. Em va engrapar el braç.

—Què has fet, burra— vaig mormolar amb força però sense gairebé moure els llavis.

—Jo no he sigut.

La megafonia va emetre un cruixit i em vaig dur les mans a les orelles. Se sentien paraules entretallades amb cops secs, com de forcejament, i una veu de dona repetia alguna cosa,

una i altra vegada, amb un to incisiu i agut. No vaig entendre què deia.

—Crec que ha sigut ella— va dir la meva germana amb to sorneguer.

—Shht, vull saber què diu.

Vaig alçar la mirada instintivament, buscant respostes al sostre. Continuàvem a les fosques i vam caminar cap a la sortida d'emergència. Vaig empènyer la porta i es va obrir. Però vaig notar com la Judit em retenia amb força.

—No tinguís por, petarda —vaig remugar.

Les llums es van tornar a encendre durant un breu instant. La sala va reviure i es va sentir la veu de la dona com deia clarament «la vida és aquí, no busqueu més». Sonava angosiada. La veu es va apagar i ens vam submergir de nou en la foscor.

Vaig veure la cara de la Judit subtilment il·luminada per la pantalla de l'ordinador del pare. Em va arrossegar de la màniga cap a l'altra porta i la va obrir.

—Aquesta no és la sortida —vaig sentenciar.

—La vida és aquí, ho ha dit la dona.

La vaig veure endinsar-se al corredor fosc de l'altra banda de la porta.

—També ha dit que «no busqueu més» — vaig deixar-li anar sense fer ni una sola passa.

I allà, immòbil, vaig quedar-me pensant què significava tot el que acabava de passar. Si la meva germana sabia alguna cosa més, i jo no. Si el pare ens estaria buscant per sortir. Si s'enfadaria quan sabés que havia deixat marxar sola la Judit. Però era la Judit, la que m'havia deixat sola.

La vaig seguir a les fosques no sé quants metres. Vaig xocar amb la paret i al girar la cantonada la vaig veure, allà al fons. La vaig atrapar quan el corredor s'eixamplava i formava un vestíbul flanquejat per puntets de llum que recorrien fins a l'infinit.

Recordo que li vaig arrancar el portàtil de les mans i vam forcejar en la penombra. «Hem de marxar», li vaig dir. Alguna cosa greu estava passant i el pare ens estava buscant, segur. Ella em va empènyer i llavors vaig caure. Vaig caure d'esquena. Vaig adonar-me que ella i el pare, potser, potser sabien quelcom més. Sabien alguna cosa de l'assalt?

Recordo la caiguda i el líquid viscos que em retenia. Recordo prendre consciència d'on era, i la certesa de saber que no podria sortir, perquè estava submergida en un plasma enganxifós, pensat per a fer viure màquines i no pas persones/s_ones_error.

—Amanda, com estàs— havia dit el pare quan vaig obrir els ulls.

—Aident. Soc Amanda l'Aident, pare.

Es va fregar la barba i va fer mitja volta fins a la finestra. Vaig veure com es fregava els ulls i quan va tornar duia la cara coberta amb un somriure envidriat. Em va agafar la mà.

—És cert el que diuen? Com et trobes?

Se'm va fer un nus a la gola i li vaig explicar que havia caigut dins d'aquella piscina, que la Judit m'hi havia tirat. Li vaig dir que havia tingut por. Em va respondre que ell també. Va intentar somriure i va dir que havíem sobreviscut a un assaltament armat.

Malgrat tenir catorze anys, em vaig sentir petita i aquell sentiment d'inseguretat em va fer aflorar entre les dades. Tenia la sensació que jo estava subjecta en l'espai i la informació es dirigia cap a mi com llances transparents i afilades. Jo era una massa immòbil, i ella, la informació, sí que es podia moure/e_ees_ssss_s.

El pare em fitava amb expressió de gravetat. Vaig mirar per la finestra i no hi vaig veure muntanyes. Em va explicar que havien desallotjat el complex i que havien detingut desenes d'ateus. Jo havia perdut el coneixement i m'havien traslladat a l'hospital en helicòpter. La piscina era potencialment perillosa i el conjunt de bacteris podien afectar el funcionament del meu organisme de formes imprevisibles. Estaven programades per agrupar-se i formar connexions. I jo, en aquell moment, vaig connectar dos records que no eren meus.

—Quan era allà, al fons, tot va començar a tenir sentit, pare. No eren errors el que frenava els càlculs.

El pare em va clavar els seus ulls marrons. Havia entès de seguida de què estava parlant.

—No hi ha errades en les prediccions del supercomputador —vaig continuar—. Només una predicció final.

Em va agafar les mans i em va agitar lleugerament el pit mentre repetia «no pot ser». Se'l veia alleugerit, però al mateix temps movia el cap a banda i banda, negant *l'avidència*.

Els primers errors havien sorgit quan l'anàlisi de dades havia predit un comportament nou en el càlcul, i les dades dinàmiques no recolzaven el comportament. L'error es manifestava en diferents variables de temperatura, concentració i dimensió molecular. Li vaig explicar que l'error emergia en

diferents estats de la matèria, fins i tot en els extingits. I jo havia vist les cadenes fins a l'error i, mentre surava subjecta en l'espai viscos, el meu cos va deixar de ser únicament meu i les cadenes van travessar-me fins a aturar-se a la punta. I la punta de cada cadena era una baula del codi llavor.

El pare em va interrogar amb la mirada.

—Però com saps que existeix aquest codi? No en tens cap evidència, només són errors.

—Els bacteris m'ho van mostrar, pare. En diem error perquè no sabem interpretar el que significa.

—Però els errors no són cap evidència. No hi ha dades que justifiquin l'existència d'un codi, que justifiquin els fets.

—Els bacteris del complex continuen buscant el codi. Ja fa mesos que les persones han abandonat aquesta línia de recerca, però ells no. Ells intueixen que el codi existeix, s'han organitzat, i el trobaran.

El pare em va mirar amb una barreja de pena i condescendència. Vaig intentar incorporar-me per a què compregués que estàvem davant d'un moment històric.

—És el primer acte de fe realitzat per una intel·ligència artificial, pare, amb l'ajuda del supercomputador. Aquests bacteris que em recorren el cos tenen fe.

Li vaig prendre la cara entre les mans i el vaig connectar amb la mirada/a, el vaig convèncer que jo ho sabia, que jo havia vist el registre general de tot el que ha estat, és i serà la vida. Vaig obrir-li el meu cor a un registre superior de tot el que sabem i hem sabut fins ara. El codi que jo volia descodificar.

L'última pregunta que li havia fet abans de marxar de l'hospital era si ell en tindria, de fe. Si podria tenir fe en mi.

Jo era Amanda l'Avident, la primera vident, i les meves avidències eren irrefutables. Ell havia fet que sí amb el cap, i dues llàgrimes li havien rodolat galtes avall.

Escanejo el cel amb la mirada, més enllà dels focus. Dos helicòpters sobrevolen les instal·lacions. M'estan controlant des de l'aire. Faig un pas endavant i ajusto el micròfon.

—Hem vingut a cometre el primer acte de fe col·lectiu humà-màquina.

El murmuri de l'agraïment col·lectiu al codi fa emmudir per uns instants el brunzit dels helicòpters.

—Hem vingut a integrar-nos, a formar una única intel·ligència, humana i artificial, que pugui finalment ser digna del Codi llavor. Benvinguts a Pirineu Sud. Entreu i beveu de les piscines del coneixement.

Els avidents surten en massa cap al perímetre de l'edifici central. Les llums dels dispositius pampalluguegen enmig de les batusses. M'acotxo i em descordo les botes, em trec els mitjons. Alço els braços i abaixo la consciència als peus fins enllaçar amb la llavor de la neu/u_uuuu_ fredaihumida_a_error

Emdesplaço_saltolatanca_entroalpati_dedins_s i les llums d'emergència del complex s'apaguen. La foscor s'escampa com si tot el territori hagués estat sempre seu. Els cops sords de les porres contra els anoracs marquen el ritme de l'assalt, amanits pel dringadís dels escuts dels agents contra la tanca metàl·lica. Dins de l'edifici no hi arriba la neu i busco una altra llavor. Em trec els guants i engrapo la malla de la tanca/a_aaaa_avançoambelscables_s_error

Jasocdins_entroalquadre_nohihacorrent_t les portes no s'obren i no hi puc fer res, però la tanca és metàl·lica i el metall és llavor, i el codi és l'ona, la pletina i l'acer, és el punt de soldadura i l'empotrada i la junta i la frontissa, és la matèria am/m_materia_metal·lica_mhllashlashlah_h_error

Estiroidoblego_cabletenso_frontissa_a i la malla es desfà, com un teixit que ha perdut la primera puntada. Els primers aidents entren al pati del davant i arriben més i més humans disposats a entrar en comunió amb les màquines. La porta de l'edifici principal encara està bloquejada, potser l'han barrat per dins. Em caldrà buscar la llavor. Retorno als peus i els enfonso, però no trobo la terra, encara estic sobre el barracó. Agafo embranzida i salto contra l'avet, i l'abraço amb mans i peus, i l'enllaç/ç_çaaahhhh_çççççmmmmhh_error

Ççççççççççahççççç_llavor_r ets l'ull del circ, el gegant dels temps que vigila el que es pot canviar i el que no, davallo pel teu far fins les arrels, tu vas ser llavor d'aquesta terra, tu em retornes a l'escorça del planeta, tu em guies fins a la matèria de la sorra, l'argila, l'aigua i la roca mare, tu em connnnnec-tes/s_error

Maons_deparedar_deparedar_deparedar_pedraaaa_a el mur principal sosté la porta, estic a la junta, a l'encaix entre els maons de paredar, enllaço amb vosaltres i us demano que us deixeu anar, que allibereu la paret, que caigui la porta principal, que caiguin els finestrals de la cara sud, que caigui el món tal com el coneixem/m_msseeee_error

Seguiu-me_seguiu-me_s seguiu-me per aquí, connecto amb les fibres òptiques del passadís central, una fletxa que es desplaça fins a les escales, missatge directe als receptors, avi-

dents seguiu la llum, no tingueu pressa, baixeu a poc a poc a la sala de refrigeració, Judit ja ho tenim, has de veure això, els primers ja s'han submergit, ho has de veure, és un baptis_sss_ sssm_mmmmmm_eeee_e

Erradicaremlaignorància_lafamilapor_d'aquest_pla-
net#, les injustícies, el dolor, les m#l#lties i el p#timent,/
perquè/si/s#ps/quin/és/el_codi/ p0ts/edit#r/el/que/tú/vul-
guis,/p0ts edit#r #ll0 que # m#1/#/les_pers0nes,/p0ts/
elimin#r-h0/i/t0rn#r/# c0menç#r, i n0 hi h# c#p err0r
que perduri per sempre, i n0/hi/h#ur#/#c#p/err0r/que/pu-
gui/#tur#r/1#/hum#nit#t ni l'individu, ni les m#quines,
c#p #rte #cte/qued#r#/sense/rec0neixement,/ c#p/nen0 nen#
ser#n discrimin#ts per r#0ns de sexe, de r#ç# d'Origen, de
religi0, per 1# ign0r#nci#0 1# des#tenci0/de1s/seus/p#res,/
per/e1/desb0rd#ment/em0ci0n#1/de les seves m#r4s, p4r
1# inc0mpr4nsi0 g4n4r#ci0n#1 d4ls s4us #vis i #vi4s, p4r
1# st0t#1 d4sc0mpr4ssi0/d4ls/ i1#m4nts/int4rns/qu4/4ns/
c#b14g4n/1#/i1.lusi0, l'4sp4r#nç#, 1# 4, 41 c0mpr0mís,
p4r 1# m4rd# d4 m0n qu4 4s p0t c0nv4rtir 4n m0n n0m4s
si li r4tir4m 1# c#p# d4

m4rd#/qu4/41s/hum#ns/h4m/unt#t/s0br4/t0t/#110
qu4 h# c#pt#t 1# n0str# #t4nci0, ni t#n s0ls l'int4r4s,
n0m4s l'#t4nci0, p0ts4r #lguns si h#n tingut 1# c0bdíci#/
d4/p4ns#r/qu4/4s/p0dri#/ 4r/qu41c0m/#mb/411s/m#t4ix0s
i 41 qu4 r0b#v4n d4 l'4nt0rn,/p0br4s/i1.lus0s,/n0m4s/hi/
h#ur#/c0nn4xi0 si s0m c#p#c4s d4 c0nn4ct#r, #m#nd# h0
s#p i ppp t#mb4

l'4sp4r#__ç#, 1# 4, 41 c0mpr0mís, p4r 1# m4rd# d4
m0__ qu4 4s p0t c0__v4rtir 4__ m0__ __0m4s si li r4tir4m

1# c#p# d4 m4rd#/qu4/41s/hum#__s/h4m/u__t#t/s0br4/
 t0t/#110 qu4 h# c#pt#t 1# __0str# #t4__ci0, __i t#__ s01s
 1'i__t4r4s, __0m4s 1'#t4__ci0, p0ts4r #1gu__s si h#__
 ti__gut 1# c0bdíci#/d4/p4__s#r/qu4/4s/p0dri#/ 4r/qu41c-
 0m/#mb/411s/m#t4ix0s i 41 qu4 r0b#v4__ d41'4__t0r__,/
 p0br4s/i1.1us0s,/__0m4s/hi/h#ur#/c0____4xi0 si s0m
 c#p#c4s d4 c0____4ct#r, #m#__d# h0 s#p i ppp t#mb4
 1'4sp4r#__ç#, 1# 4, 41 c0N_Npr01s, p4r 1# m4rd# d4
 m0__ qu4 4s p0t c0__v4rtir 4__ m0__ __0m4s si li r4tir4m
 1# c#p# d4 m4rd#/qu4/41s/hum#__s/h4m/ u__t#t/ s0br4/
 t0t/#110 qu4 h# c#pt#t 1# __0str# #t4__ci0, __i t#__ s01s
 1'i__t4r4s, __0m4s 1'#t4__ci0, p0ts4r #1gu__s si h#__
 ti__gut 1# c0bdíci#/d4/p4__s#r/qu4/4s/p0dri#/ 4r/qu41c-
 0m/#mb/411s/m#t4ix0s i 41 qu4 r0b#v4__ d4 1'4__t0r__,/
 p0br4s/i1.1us0s,/__0m4s/hi/h#ur#/c0____4xi0 si s0m
 c#p#c4s d4 c0____4ct#r, #m#__d# h0 s#p ppp t#b4.

L'ESPECTRE VISIBLE

Ricard Efa

Hi ha certs esdeveniments que funcionen com una clau que obre l'aixeta de la memòria, com si fossin una porta al passat. Llavors, records que han estat emmagatzemats, perduts en l'acumulació de vivències, vessen de la superfície cognitiva amb el significat renovat.

La primera vegada que ho vaig viure va ser quan van néixer els meus fills. No va ser immediat, sinó uns mesos després. Devia ser el primer cop que sortíem de casa per passar un parell de dies a la platja. Allà, muntant el campament que ens havia de protegir del sol, la sal, el vent, i la resta de perills d'una caleta qualsevol, em van assaltar una sèrie de records que ignorava que posseïa. L'olor de la crema solar em va propulsar de retorn a la meua infància, a cadascuna de les vegades que havia anat a la platja amb els pares. Aquell dia vaig entendre que gràcies als meus fills gaudiria d'una nova perspectiva dels moments que m'havien afaïçonat.

La segona vegada va ser quan va morir el pare. Tampoc va ser immediatament després de la seva mort, sinó que els dies posteriors a la seva desaparició el meu cervell es va abandonar a un passeig constant per qualsevol record que m'abordés. Si bé al principi rememorava situacions que havíem viscuts plegats, aquella deriva per no oblidar l'ésser viu i estimat que havia estat el pare va convertir-se en un passeig per bona part

de la meua vida. La seva mort venia a vertebrar i donar sentit a la meua existència.

Vaig descobrir-hi que tots els meus records tenien la mateixa llum. Les mateixes textures. Com si tots haguessin estat filmats pel mateix equip cinematogràfic, durant la mateixa tarda d'estiu. Les meves memòries, tal com el meu cervell me les presentava, tenien la llum i l'aire d'una tarda d'estiu. Tant hi feia si eren records d'un hivern als Pirineus. La llum sempre era d'estiu, a certa hora de la tarda. Les ombres atrapades en el mateix angle d'inclinació.

Un parell de setmanes després de la mort del pare, em va tocar passar un cap de setmana amb la mare. Em vaig comprometre a ajudar-la a buidar armaris, ordenar papers i a mirar de fer avançar certs tràmits, que en aquestes situacions no són pocs i tendeixen a acumular-se i eternitzar-se. La meua germana petita, la Montse, estava massa embarassada i vaig voler estalviar-li el tràngol. La mare i jo vam estar tota la tarda del divendres remenant paperassa. Em va tocar escoltar unes quantes vegades les explicacions d'on guardava els papers importants. La dona estava obstinada en què li quedava relativament poc temps de vida i volia deixar-ho tot clar i ordenat per quan ella faltés.

Per sopar va fer una truita de carbassó que ens vam empassar en silenci, mirant les notícies de la tele. Jo que ja feia anys que no tenia ni l'aparell, ni el volia per a res. Em va fer gràcia, perquè era com si no hagués marxat mai de casa. Com si encara fos el nen que vivia allà, sotmès al ritme i a les rutines de la família. La mare no va voler que jo rentés els plats, com tampoc no havia deixat que mai li compréssim un rentaplat.

Vaig estar fent desfil·lar tuits desganats durant una bona estona fins que va anar a dormir i jo vaig fer el mateix. Em va donar una manta per si tenia fred durant la nit i vaig esperar que es rentés les dents i fes tot el que havia de fer. Em sentia un intrús, jo ja no pertanyia a aquell lloc.

Tornar a dormir a la meva antiga habitació va ser una experiència curiosa. El llit era tan curt com jo, i la perspectiva que la penombra m'oferia no havia variat en tots els anys d'absència. Tement que em costaria conciliar el son, vaig agafar un *Astèrix* que resistia al prestatge. Vaig jugar a endevinar l'autoria d'uns gargots liles que en decoraven les guardes i poques vinyetes després vaig adormir-me sense adonar-me'n. No recordo haver somniat res aquella nit, però sí que tenia la sensació d'haver-me desvetllat en algun moment i sentir la pluja repicant a la finestra. L'endemà al matí no tenia clar si ho havia imaginat, ja que al sostre de l'habitació s'hi projectaven les formes deformades d'un sol que anunciava un dia esplèndid.

Em vaig quedar mirant-les una estona. Hi reconeixia els contorns sobreposats de les fulles del llorer. El groc càlid de la taca de sol banyava d'or l'habitació sencera. Em va semblar la projecció d'una diapositiva, o d'una vella pel·lícula familiar. La llum, projectant-se contra el *gotelé* de les parets, reproduïa l'efecte granulats dels records filmats en super8 i projectats en sobretaules de Sant Esteve.

Sentia la mare a l'eixida regant. Cantussejava i deia coses als gats dels veïns, ja que no creia que a aquella hora tingués cap visita. O això pensava fins que em va cridar, emprant un to que tot i tenir una nota divertida volia sonar seriós. L'advertiment d'algú que tot jugant s'enfada. Anava a respondre

amb el típic «Ja va», perquè suposava que el que em retreia amb el crit era la meua capacitat de fer el ronso. Per la llum que entrava a l'habitació i es projectava a l'escaire del sostre, devia ser vora el migdia, més tard i tot. No tenia la sensació d'haver dormit tant, però sense despertador ni urgència per haver d'anar a treballar el meu cos devia haver-se atorgat una prorroga per descansar el que normalment no podia.

Anava a contestar quan vaig sentir la veu d'un nen que li responia. Va ser un monosíl·lab pueril, arrossegat i desinteressat, però clar i concís. El cor em va fer un bot. Hi havia algú amb la mare, un nen. Vaig repassar mentalment els veïns i no veia qui podia deixar el fill o el nebot amb una dona que acabava de perdre el marit. Em vaig aixecar del llit i vaig creuar el menjador per anar cap al pati. A fora, el dia era gris i el terra moll, però no perquè ningú estigués regant, sinó a causa de la pluja que havia caigut a la nit. No hi havia ningú. Per la poca llum que es colava per entre els núvols intuïa que no podien ser més de les deu del matí. Un xiulet provinent de la cuina em va acabar de descol·locar. La cafetera de tota la vida escopia cafè. La mare havia deixat un calaix a mig obrir per apagar el foc i em mirava com qui veu un fantasma. Jo devia fitar-la de la mateixa manera.

Vaig preguntar-li si havia estat regant i em va contestar que si era ximple. No ho veia, que havia plogut tota la nit? Em vaig fregar els ulls. L'olor del cafè m'estava retornant a la realitat i vaig suposar que encara estava massa adormit, i que en necessitaria un parell de tasses per acabar-me de despertar. Em vaig vestir amb la mitja muda que havia dut i vaig llançar una llambregada al sostre de l'habitació. No quedava cap

rastre de la projecció assolellada que hi havia vist feia tan sols uns minuts. M'hi vaig acostar i vaig passar-hi la mà i tot, per la paret, enfilat entre la calaixera i la cadira d'escai marró. Més enllà de la rugositat del bast estucat no hi vaig saber trobar res. Cap residu de la calor que d'alguna manera havia esperat trobar-hi.

La Marta em va enviar un bon dia i una careta amb un petó, i els nens van fer un dels seus interminables enfilalls d'emoticones, que traduït volia dir «hola papa». En lloc de respondre amb un altre jeroglífic vaig preferir fer-ho amb una videotrucada. Vaig sortir a l'eixida, més per la cobertura que buscant-hi intimitat, i em va sorprendre veure que el llorer estava podat. Les branques principals eren monyons que esperaven la primavera per rebrotar. Amb aquella fila era impossible que l'arbre hagués projectat cap ombra a l'interior. I tampoc feia sol. Tot plegat era prou confús com per considerar que s'havia tractat de la cua d'un somni en el procés de la desvetlla.

La resta del matí del dissabte el vam gastar duent bosses amb la roba del pare a Càritas. Ens vam discutir perquè jo deia a la mare que en lloc de les monges faríem millor de dur-la a la PAH o a qualsevol altra associació, tota aquella roba. Tornats a casa, mentre ella feia el dinar, vaig remenar les golfes fins a trobar-hi l'equip de super8 del pare. De tant en tant, el timbre del telèfon trencava la calma de la casa i sentia la mare acceptant condols i excuses d'amistats i familiars que no havien pogut venir al funeral. També m'arribaven els somiqueigs que se li escapolien quan mirava de convèncer a la persona que la trucava que estava bé, que no necessitava res. En algun

moment em vaig sentir temptat d'anar a remenar el sofregit per por que trucades i plors acabessin amb la ceba cremada.

El maletí del projector pesava com un mort. La idea em va fer riure. El pare tenia l'humor negre i aquella broma li hagués agradat. De petit era més divertit, sempre jugava amb nosaltres, però les decisions i les obligacions li havien anat amargant el somriure, i havia acabat essent un home taciturn i poc amic d'acudits. A vegades havia pensat que alguna cosa l'havia trencat per dins. Suposava que tard o d'hora jo també passaria per aquell canvi. Els humans ens anem fent avorrits amb l'edat. També vaig baixar la caixa de cartró amb les pel·lícules, però vaig deixar estar la pantalla. Aquells trastos son ortopèdics i entenc que hagin desaparegut de la vida moderna. Encara vaig tardar una estona a instal·lar-ho tot i recordar com coi funcionava. Em sonava que en una ocasió el pare havia cremat un fragment de pel·lícula durant un berenar. No volia que em passés el mateix. Aquelles cintes eren un tresor, l'únic testimoni de molts moments. Vaig anotar mentalment que hauria de fer-ne fer una còpia digital, la mare segur que estaria encantada de tenir-les i poder-les mirar a la tele sempre que volgués.

Em va costar trobar una escena coneguda. Alguna cosa que em fos familiar. Moltes de les cintes contenien vacances de quan els pares tot just festejaven. El mític cent-vint-i-set a l'Escala, la mare saludant. Els dos amb una altra parella que no reconeixia, a l'entrada d'un restaurant. La Marta i jo també les havíem fet totes aquelles coses, però n'havíem deixat un rastre menys romàntic que aquelles pel·lícules. D'altres cintes contenien dinars i celebracions, que costava determinar si

eren bateigs, aniversaris o nadals. Les corbates gruixudes, els dits de gent treballadora aguantant Ducados, els recollits lacats de les dones. Les copes planes de xampany, quan encara no era cava. Observant-los, pensava que molta d'aquella gent ja devia ser morta. A les gravacions, els que eren més joves que jo semblaven més grans. Al passat la gent es feia vella abans. Doncs grans que devien tenir l'edat actual de la mare semblaven ancianes centenàries sortides de la casa de Bernarda Alba.

«Què fas?», va dir la mare traient el cap per la porta. Amb ella entrava la flaire del conill rostint-se. Va asseure's a la punta del llit mentre em guiava entre les cintes, localitzant les poques seqüències on el pare no era qui aguantava la càmera. Vaig pensar que alguna cosa semblant els passaria als nens quan jo em morís i revisessin fotos velles, i em va fer una gràcia estranya pensar que per culpa d'ordinadors i telèfons no els n'arribarien gaires, de fotos. Nosaltres, que érem la generació que ho havia fotografiat tot, deixaríem pocs records enrere. Fantasmes perduts en discs durs espatllats i targetes de memòria inaccessibles. Dúiem l'obsolescència programada als gens.

La mare anava dictant els anys i els noms. Hi afegia anècdotes, que omplien els forats narratius que les gravacions tremoloses i fragmentades del pare ometien. «Aquí vam anar a ca l'Enriqueta, que vivia a França. El tiet Alexandre s'havia exiliat i la policia el buscava encara als anys setanta. Ai, això era l'apartament que vam llogar a Llívia, quan la teva germana va agafar el xarmpió». Vam estar així una bona estona, fins que va aparèixer una cinta gravada a l'eixida de casa. Era una tarda d'estiu, la mare regava i el pare feia l'ogre per fer-nos riure a

tots. Molestava la mare i feia veure que volia mullar-la amb la mànegua. La meua germana passava per darrera del llorer, despullada, i amb la pipa als morros. Vaig conjecturar que era jo qui devia estar gravant l'escena. En cert moment, la mare es girava, presonera de les pessigolles del pare, i deia alguna cosa mirant a càmera. La cinta era muda, però vaig entendre el que acabava de dir, com si ho hagués sentit. Havia dit el meu nom. El pronunciava enfadada i rient. No volia que gravés les ximpleries del pare.

La mare es va aixecar del llit i va dir que anava a apagar el foc. No li vaig veure la cara però vaig endevinar que plorava. Aquell trosset de pel·lícula ens havia trasbalsat als dos. Per motius ben diferents. No sé molt bé per què ho vaig fer, però tan bon punt vaig sentir que la mare havia tornat a la cuina, vaig girar el projector, el vaig faltar amb l'*Astèrix* i altres còmics que vaig arreplegar, i el vaig encarar a l'escaire del sostre. Just al lloc on al despertar-me havia cregut veure-hi els contorns del llorer retallant-se en un raig de sol.

Potser esperava que la imatge tornés a aparèixer, o que adquirís sentit. El fet és que no va passar res. L'escena, mal gravada a l'eixida, va continuar, deformada per la concavitat arquitectònica. El pare s'acostava a càmera i intercanviàvem posicions. Ell tornava al seu lloc de director de cinema familiar, i jo apareixia al centre de la imatge, disposat a acabar el que ell no havia aconseguit. La Montse venia a ajudar-me, però s'enfadava i canviava ràpidament de bàndol, perquè no volia que mullés a la mare. Jo duia el que recordava com l'uniforme dels estius de la meua infantesa, tot i que deuria haver-ho estat durant un parell d'anys com a molt: una samarreta blanca,

amb un os logui descolorit d'estar-se hores al sol, uns pantalons d'esport vermells exageradament curts i unes càmping blanques de retaló. Recordava inclús haver anat amb la mare a comprar aquelles espadenyes al *mercadillo*.

La taca de sol matinal, però, no va reaparèixer. Vaig apagar el projector, vam dinar i vaig conduir la mare al gestor. Em va dir que tornés sol, que ella ja agafaria l'autobús. Deia que volia anar a veure una amiga i, tot i que jo no m'ho vaig empassar, no vaig dir res. Sempre he cregut que cadascú passa el dol com vol, o com bonament pot. El mateix estava fent jo. De camí a casa vaig aturar-me a una gasolinera i vaig aprofitar per comprar un pack de quintos. A casa em vaig beure els dos primers a raig, gairebé d'un glop. Endut per no sé quina idea, vaig començar a obrir calaixos per totes les habitacions, fins que vaig trobar un paquet de Fortuna sota uns mocadors, arrugat i mig buit. A dins hi quedaven tres cigarretes, amb el paper blanc esquitxat de puntets marrons, i un encenedor petit de color groc que encara funcionava. A saber quant de temps feia que s'hi estava, allà amagat. Vaig olorar l'interior del paquet i l'agror del tabac picat em va fer arrufar el nas. Suposo que empès per la lleu obnubilació de la cervesa, vaig decidir que tampoc em moriria si me'n fumava un. Feia anys que havia deixat de comptar el temps que duia sense fumar i vaig evitar infligir-me el càstig de posar una data al que estava fent. A l'eixida, vaig obrir el tercer quinto fent palanca amb l'encenedor i em vaig encendre una cigarreta.

Si la mare arribava en aquell moment em cauria la cara de vergonya i de seguida vaig comprovar que aquell Fortuna momificat era infumable. Vaig llençar-lo dins del quinto

ple i vaig preferir dormir una estona i treure'm la tonteria del damunt amb un cop de cap. Estirat al llit, vestit, i amb la petita eufòria que em donaven els dos quintos ingerits, vaig quedar-me absort en l'angle del sostre. Sense pensar-hi, vaig estirat el braç des del llit estant per encendre el projector. La pel·lícula seguia on l'havia deixat, amb la resta d'aventures quotidianes del mateix estiu. Jo devia tenir-hi deu o onze anys com a molt. Potser dotze.

Em vaig despertar amb el soroll mecànic i repetitiu de la pel·lícula girant dins de la segona bobina. Havia arribat fins al final però el motor de l'andròmina seguia donant voltes. La cua de plàstic de la pel·lícula fetejava els mecanismes a cada volta que feia. La llum esgrogueïda que la bombeta mantenia al mateix racó estava borrosa. Vaig aixecar-me, amb l'embotiment que les birres havien donat a la migdiada, i en lloc d'apagar el projector vaig fer girar la lent fins que els contorns de la projecció van quedar ben definits. L'atordiment es va esvaïr de cop. En comptes del quadrat blanc que s'hi havia de projectar, al sostre s'hi distingia la mateixa taca de llum del matí. El perfil del llorer retallat dins d'uns pams de llum daurada, d'indubtable origen solar.

La mare va dir el meu nom. Vaig dubtar, potser havia tornat dels encàrrecs mentre dormia i no l'havia sentit arribar. Però alguna cosa em deia que encara no havia tornat, i que la mare que m'havia cridat no era la que passejava la seva pena pel centre. La seva veu provenia de l'eixida, i no estava sola. L'acompanyaven riures infantils i soroll d'aigua caient a raig. El riure gruixut i forçat del pare, fent d'ogre malvat, arribava net i clar a l'habitació.

Vaig anar fins al menjador i vaig apartar les cortines. L'escena no em va sorprendre, ja que d'alguna manera era just el que m'esperava trobar-hi. El pare agafava la mare per la cintura i jugaven com dos enamorats. Eren més joves que jo. La Montse corria nua al final del pati, agafava una galleda blava i resseca i hi posava tots els seus ninos a dins. En recitava els noms, fent ballar la pipa als llavis. El Pipu, la Laia, el Suro... Encara me'n recordava.

Jo era dret a poques passes des d'on ara ho observava tot. El que em feia més por era que aquell miratge desaparegués, que es fongués i no tornés a venir mai més. Volia guardar-lo i poder-lo observar sempre que volgués. Volia entrar-hi i barrejar-m'hi. Viure-hi.

Amb molta cura vaig obrir la porta de l'eixida. No semblava que em veiessin o s'adonessin de la meva presència. El pare m'agafava la càmera de les mans i em deia el que havia de fer. La porta ja era oberta del tot. Els sorolls i les olors de l'exterior em van explotar a dins del cap. Eren més reals que la realitat a la què estava acostumat. Sentia la calor d'aquella tarda d'estiu a les galtes, i les mosques brunzien, surant immòbils en l'aire del davant de la porta.

La Montse deixava la galleda amb els ninos i corria a ajudar-me, al meu jo infant. Havíem de girar la mànega contra la mare. El pare deia rient que aquella pel·lícula seria millor que el regador regat. Jo reia sense saber de què.

Descalç, amb els mitjons de la migdiada i prou, vaig passar per entre els gerros. Els geranis, que tant li costaven de mantenir actualment a la mare, brillaven d'un carmí esplèndid. Sota els peus hi sentia els rius d'aigua fresca, negant les rajoles

calentes. La meva germana s'enfadava i em donava empentes perquè m'aturés. Protegia la mare. El pare encara reia més, i la mare li deia a la nena que no passava res, que només era aigua. I es ruixava ella mateixa, i em ruixava a mi, que ballava com un indi borratxo. I també la mullava a ella, que dubtava entre plorar i riure.

El pare, descamisat, seguia filmant-ho tot. En cert moment es va haver de girar, per evitar que el raig de la mànega mullés la càmera. Va tombar el cap al costat, protegint l'aparell, i em va veure. N'estic segur. Els seus ulls van esglaiar-se al trobar-se amb els meus.

Un segon després era sol a l'eixida. La calor de la tarda d'estiu s'havia evaporat amb tots nosaltres. La escena ja no existia, només en quedava algun gerro vell de ceràmica, que havia resistit allà fora durant més de trenta anys. I el tronc escapçat del llorer.

Vaig sentir que la mare obria la porta del carrer i em vaig girar embadalit. No sabia què pensar. No sabia què havia passat, ni com, ni si tenia alguna mena de significat. El pare era mort, i no podia preguntar-li si allò havia succeït de veritat. Si una tarda d'estiu, mentre jugàvem al pati de casa, havia vist un senyor, calb com ell, amb cara d'estaquirot, que havia aparegut com un espectre del no-res i se n'hi havia tornat just després. Mai podria preguntar-li allò, ni cap altra cosa.

Només me'n quedaven el record i aquella pila de pel·lícules. Desconeixia si allò que acabava de viure era degut als efectes del dol, de la cervesa, de tornar a la casa que havia albergat la meva infantesa. També podia ser que les cintes de super8, o el projector, haguessin obert un forat en el temps. Que quan la

llum de la màquina s'alineava amb la dels records, permetés a qui l'observava tornar a posar els peus als moments que hi havia enregistrats. Tornar-ne a viure les olors, les veus, l'escalfor. Havia d'esbrinar si allò podia ser cert. Descobrir com funcionava. Tornar a despertar aquella tarda d'estiu, i les vacances a Llívia. Provar de parlar amb el pare, preguntar-li tot el que no havia pogut preguntar-li abans que morís.

Vaig plorar. Per primera vegada des que la mare m'havia trucat, amb la veu prima, per dir-me el que havia passat, i havia hagut de fer-me el gran i ocupar-me de gestions i tràmits. Vaig plorar desconsoladament. Com un nen petit.

TRÍPTIC

A. Munné-Jordà

I

El viatge per l'espai havia estat gairebé rutinari, seguint la ruta i les condicions preestablertes, controlades per la IA. Ja eren davant del planeta descobert pels telescopis orbitals i les sondes espacials. El comandant va engegar el motor de propulsió del mòdul de servei per alterar lleument la direcció de la nau i incorporar-se a l'òrbita del planeta desconegut. Una prima atmosfera verdosa l'envoltava. Durant les trenta òrbites següents, la tripulació va anar intuïnt-ne les estructures principals, una mena de continents i una mena d'oceans, de constitució ignorada. Van triar el lloc d'aterratge, dins l'àrea predeterminada, a uns dinou quilòmetres al nord de l'equador, prop d'on havien aterrat les precedents sondes no tripulades. Una zona considerada sòlida, suau i poc accidentada, a partir de l'anàlisi de les dades proporcionades per la IA. Semblava poc probable que oferís dificultats a l'aterratge i a les posteriors activitats extravehiculars. A les primeres passes dels humans damunt un planeta extrasolar.

La tripulació de la nau era formada per tres astronautes experimentats i de personalitats ben diferents. El comandant de la missió, Dim Vanin, militar expansiu, pilot veterà en diverses guerres, astrofísic amb alguns diplomes i cridat a ser el primer a desembarcar al planeta desconegut. La pilot de la missió planetària, Nat Strada, foguejada en moltes missi-

ons interplanetàries, amb diversos doctorats i una mentalitat analítica i científica, gens desitjosa del protagonisme de ser el segon ésser humà a deixar la petjada damunt l'exoplaneta. I el pilot del mòdul de comandament, Doc Pistor, pilot espacial experimentat i mestre indiscutit en totes les enginyeries aeroespacials, més interessat en els aspectes tècnics del viatge que en la seva transcendència històrica.

La nau era de les habituals anomenades «de primer contacte». La formaven tres cossos: el mòdul de comandament, amb els taulers de control, l'habitacle i serveis amb capacitat per als tres astronautes; el mòdul de servei, amb els sistemes de propulsió, els subministraments i el combustible, i el mòdul d'exploració, dissenyat per a desacoblar-se, baixar al planeta dos astronautes i garantir-ne l'enlairament.

Abans de l'envol a la base, l'estat d'ànim de la tripulació, i el de l'equip que havia culminat la preparació de la missió des de la Terra, era de confiança tensa. Tots tenien prou convenciment per a intentar baixar a la superfície del planeta desconegut. Just abans que el comandant de la missió i la pilot entressin al petit mòdul d'exploració, el pilot del mòdul de comandament que havia de restar en òrbita, Doc Pistor, els va amollar un breu discurs, mig reglamentari, mig sentit:

—Tenim un noranta per cent de possibilitats de tornar sans i estalvis a la Terra, però només un cinquanta per cent d'aterrar en aquest planeta desconegut al primer intent. Hi ha moltes coses no previstes en aquest descens de l'òrbita a la superfície del planeta, i aquí estem sols del tot. Aneu amb molt de compte i no feu cap pas en fals. Des de la nau em mantindré en contacte i vetllaré per vosaltres.

El mòdul d'exploració, amb Strada i Vanin a bord, es va desacoblar de la nau, pilotada per Pistor, que tot seguit va guanyar altura per a mantenir-se en òrbita estacionària damunt l'indret d'aterratge.

Els mòduls anomenats «de primer contacte» eren un model molt reduït, sense equipaments sobrers. No podien portar vehicles de desplaçament per la superfície ni aparells sofisticats, reservats per a missions successives. No tenien cap seient: els astronautes viatjaven drets i així tenien una millor visió de l'exterior. Tenien dos motors coet: un per a aterrar i un altre per a enlairar-se, i una reserva d'oxigen ambiental que en cap cas no arribava a superar una dotzena d'hores.

A mesura que Strada i Vanin van començar a recórrer els vint quilòmetres per al descens fins a la superfície del planeta, les possibilitats de no aconseguir aterrar van començar a augmentar. I en els següents quinze minuts les incògnites es van desencadenar.

Primer va ser un zumzeig als auriculars.

—Sento un soroll, deu ser el vent que sacseja els arbres d'aquest planeta —va comentar Vanin rient.

Strada va donar l'ordre d'activar el programa de la IA que havia de controlar els moments exactes en què s'havia d'encendre el motor de l'amortidor de l'aterratge, i per quant temps. Però no va tenir resposta.

No hi havia comunicació amb la nau, i la nau no es podia comunicar amb el mòdul.

—Caurem com una pedra! —va cridar Vanin, terroritzat.

—És l'antena —va deduir Strada—, intentaré canviar manualment l'orientació del mòdul per captar el senyal.

Ho va aconseguir. Amb la informació fragmentada, a so-tracs, finalment el motor es va engegar sorollosament. Eren a uns mil cinc-cents metres damunt la superfície.

Des del seu ull de bou, Vanin anava controlant els punts de referència, turons i valls, comparant-los amb la llista de verificació que havien preparat quan orbitaven el planeta.

—No correm massa? —va preguntar.

—Massa —va respondre lacònicament Strada mentre intentava mantenir el control del mòdul.

—Sis metres per segon —va informar la IA—. Augmentant. Si continuem així, arribarem a onze metres per segon al moment de l'aterratge.

—No ens en sortirem! —va exclamar Vanin, descontrolat.

—No patiu. Ho aconseguirem —va dir Pistor pels auriculars, des de la nau—. Em sembla.

—Potser sí —va rumiar Strada—, però em temo que ens passarem un bon tros de l'àrea d'aterratge establerta.

De mica en mica el mòdul es va anar acostant a la velocitat i la direcció adequades.

—És un indret massa ple de roques —va cridar Vanin, que controlava l'exterior des de la finestra—. No sembla un bon lloc per a aterrar.

—Agafo el control manual —va informar Strada.

El mòdul va sobrevolar l'àrea perillosa. A canvi, va començar a cremar combustible d'una manera no prevista.

—Queden cent vint segons de combustible —va informar la IA. I després—: Queden seixanta segons.

S'anaven acostant a la superfície.

—Ja estem aixecant una mica de pols —va observar Strada.

—Ja no veig res per la finestra —va cridar Vanin.

—Queden trenta segons de combustible —va informar la IA.

Van passar dotze segons més, fins que a la pantalla va aparèixer una llum blava.

—Llum de contacte —va informar Strada—. Som a un metre de la superfície.

Eren les primeres hores del dia i tenien el Sol d'aquell sistema a l'esquena, de manera que, tot i la pols i l'atmosfera enterbolida, Strada podia observar com l'ombra del mòdul s'acostava a la superfície, fins que va aterrar damunt la seva silueta.

L'aterratge havia conclòs amb èxit, cosa que va demostrar l'extraordinària perícia de Strada com a pilot. El mòdul es va assentar damunt el terra del planeta. Va apagar el motor. Un pedregar.

Tota la maniobra no s'havia diferenciat gaire del primer aterratge a la Lluna d'un mòdul terrestre tripulat, feia cent cinquanta anys. A la prehistòria de la conquesta de l'espai.

—Ho has aconseguit, Nat. L'enhorabona!

Des de la nau, Pistor va demostrar admiració i enveja als companys del mòdul i els va recomanar tota mena de prudències.

Vanin va voler sortir de seguida a explorar el nou món. El seu escafandre, de més de cinquanta quilos, fet d'onze capes de materials diversos, amb sensors de tota mena, va fer sonar totes les alarmes: tenia les constants vitals tan disparades que va haver d'acceptar quedar-se a descansar les hores que va indicar la IA, fins a recobrar la normalitat.

A fora, l'atmosfera era verdosa i misteriosament pestilent. El dia ja era plenament clar.

Si el mòdul no s'havia ensorrat, volia dir que el terra era sòlid. Quan van sortir, els dos astronautes van passar hores fent recorreguts en espiral a partir del mòdul, fent fotografies i filmacions, medicions, proves i experiments, instal·lant el sismògraf, l'estació meteorològica, aparells d'anàlisi, i van recollir quilos de mostres de roques, terra i pols. La missió de primer contacte consistia a aportar dades i mostres per al seu estudi a la base de la Terra, amb vista a projectar posteriors expedicions. Les instruccions eren de no perdre mai el contacte visual amb el mòdul. Vanin es va entestar a caminar en línia recta fins a entrar en contacte amb la possible aigua líquida, desobeint els reiterats advertiments de la IA. Va trobar un toll fangós i en va agafar mostres. Ni a cop d'ull ni amb els aparells portàtils no va saber apreciar signes de molses, fongs o alguna espècie de vida.

El planeta tenia unes dimensions i una densitat inferiors a les de la Terra. En conseqüència, la gravetat també era menor. Els exploradors podien caminar sense gaire esforç encara que carreguessin força pes, entre el gruixut vestit espacial —disseñat per a protegir-los de l'impacte dels micrometeorits i de les temperatures extremes—, i les motxilles plenes. L'expansiu i imprudent Vanin no sempre va tenir en compte que la seva massa continuava sent la mateixa, i també la seva inèrcia, i això li va provocar caigudes i dificultats en aixecar-se, començar a caminar i sobretot a l'hora de frenar. I en els seus accidents també va involucrar la pilot Strada, molt més curosa i

prudent, però que va haver de despendre molta energia i molt oxigen per a ajudar-lo a aixecar-se o a frenar.

Van dormir unes hores dins el mòdul. Strada caragolada a terra i Vanin assegut damunt la tapa del motor. Amb el nou dia, es van disposar a enlairar-se per acostar-se a la nau tripulada per Pistor, acoblar-s'hi i iniciar la tornada a la Terra.

Amb les sovintejades caigudes absurdes de Vanin i les excursions innecessàries havien consumit més oxigen del previst, fins a gairebé exhaurir la reserva de l'equipatge autònom. També el combustible d'enlairament estava pràcticament esgotat. La maniobra havia de ser precisa i sense marrades.

Tot allò que podia anar malament, va anar malament. I les altres coses, també.

Al moment previst, el mòdul va iniciar les passes prèvies a la maniobra d'enlairament, però la IA va informar que no tenien prou combustible per a arribar a l'òrbita fixada.

Pistor, des de la nau, va proposar que faria una nova òrbita entorn del planeta, molt més baixa, per a poder-los recollir quan tornés a passar per la seva vertical.

—Us recolliré a mig camí i tornarem junts a la Terra —va dir el pilot del mòdul de comandament.

La IA es va limitar a informar que la previsió era incorrecta.

Pistor va posar el motor a la màxima potència per a completar l'òrbita en el mínim temps possible. Va rebaixar l'altura fins al mínim de seguretat, menys de deu mil metres, per a reduir la circumferència del recorregut.

Fos com fos, la maniobra va necessitar més temps del compte. Quan la nau s'acostava al lloc de l'encontre ja era migdia al planeta desconegut. L'implacable Sol del sistema

queia verticalment damunt el petit mòdul. A dins, la relació entre la reserva d'oxigen per a l'espera i la reserva de combustible per a l'enlairament representava un equilibri altament inestable.

—Ja arribo, Nat —va informar Pistor.

—Ja et veig. Intentaré engegar —va respondre Strada feblement—. Vanin ja s'ha desmaiats per falta d'oxigen, i joestic a punt.

La nau va reduir la velocitat per a adequar-la al moment de l'encaix de les dues fases.

El mòdul es va enlairar entre un núvol de fum i de pols.

A la meitat del recorregut entre la superfície del planeta i l'òrbita de la nau, el motor d'enlairament es va deturar. El mòdul era a més de dos mil metres d'altura.

El mòdul va caure com una pedra, fins a superar la velocitat d'onze metres per segon al moment d'estavellar-se damunt el terra del planeta.

La IA no va arribar a informar si quan van caure els tripulants encara eren vius. Només va dictaminar que totes les maniobres precedents havien desembocat en el resultat previsible.

II

No, no va ser per això. O no va ser ben bé així. Sovint, les coses, quan les vivim no les entenem ben bé com són. I quan les entenem les refem perquè encaixin amb la nostra interpretació posterior. Un mateix fet es pot viure d'una manera però després es pot reinterpretar, entendre'l d'una manera

completament oposada. Es pot veure que els efectes han obeït a causes diferents. Una mateixa cosa, una mateixa persona, un mateix fet, una mateixa realitat la veiem diferent segons el que en sabem en cada moment, segons com ens ho fa veure el sentiment que en aquell moment experimentem. No hi ha una realitat objectiva.

Quan la IA em va despertar, tant el comandant de la missió, Dim Vanin, com la pilot del mòdul, Nat Strada, ja feia dies que eren fora del capoll d'hibernació. Ells s'havien de posar més en forma per a dur a terme la missió, baixar al planeta, recollir les mostres, tornar. Jo no havia d'abandonar la nau, no necessitava cap gran recuperació. Aleshores no vaig ser conscient de fins a quin punt em molestava la familiaritat que hi havia entre ells dos, després dels dies que havien compartit com a únics tripulants desperts. D'altra banda, ells eren els científics, jo el tècnic. El xofer que els havia de dur d'excursió a un planeta nou, i després tornar-los a casa. Potser també estava una mica engelosit perquè ells havien de baixar al planeta i jo no.

Potser s'ha parlat massa del menyspreu i la rivalitat dels científics envers els anomenats humanistes, i sovint també en sentit contrari, però s'ha parlat massa poc del menyspreu dels científics pels enginyers, pels tècnics, quan realment són els que apliquen la ciència, els que la fan actuar damunt la realitat. La ciència que incideix en la vida humana és la tecnociència.

A mi m'interessaven els problemes tècnics que havia de resoldre. Les millores que podia proposar. Era evident que els qui havien dissenyat la nau tenien ben clar que mai no hi

haurien de viatjar. El mòdul de comandament era la mínima expressió d'un habitacle, per a reduir-ne les dimensions i optimitzar el combustible i l'energia. Teníem el racó de les beines d'hibernació i l'imprescindible equipament sanitari; els tres seients plegables del pont de comandament, que si els plegàvem permetien guanyar espai per a algunes activitats; les hamaques per a dormir; també un parell de sacs, per si algú s'estimava més jeure ancorat a terra.

Teníem un espai reservat per a fer les necessitats en intimitat, però tots sabíem els horaris i la freqüència d'evacuació dels altres. La convivència era promíscua, tots havíem sentit els roncs i els pets dels altres, provocats per les bombolles de gas de l'aigua, extreta com a subproducte de les piles del combustible del mòdul de servei. Tots els aliments eren liofilitzats, deshidratats o trossets, i no calia refrigerar-los ni escalfar-los; tampoc no ho hauríem pogut fer, perquè no teníem cuina ni nevera; les galetes i el pa estaven tractats perquè no deixessin escapar cap molla que pogués sortir flotant.

De fet, Dim tampoc no era cap gran científic; era astrofísic, sí, però venia del camp militar, un astronauta experimentat, un home d'acció, capaç de resoldre qualsevol situació. La veritat és que no era tan carallot, inútil i maldestre com es pot desprendre del relat dels fets. Soc jo qui l'ha volgut veure així. També vaig malinterpretar la seva complicitat amb Nat, l'acostament entre tots dos. Les coses poden semblar d'una manera i ser-ne d'una altra. Tendim a creure que el que pensem és la veritat, a evitar entendre que hi ha moltes més maneres de veure la realitat.

La realitat no funciona per causes que provoquen efectes, sinó al revés. Les històries comencen pel final, fins que no en veiem els resultats no interpretem totes les passes precedents. El final dona sentit al principi, n'és l'origen.

Passa una cosa, i immediatament reconstruïm les passes que hi han portat, totes importants, decisives, fins i tot la premonició més absurda; si no passa res, cap d'aquelles passes no té cap importància, és com si no haguessin existit mai.

Vull pensar que quan van caure ja eren morts, que no es van adonar de l'impacte inevitable. Que suaument la manca d'oxigen els va adormir el cervell i es van extingir calmadament, com en un son inevitable. Que van tenir una mort plàcida i gloriosa a l'espai, obrint la porta a l'exploració d'un món desconegut.

La maniobra de fer una nova òrbita al planeta no tenia sentit, era impossible que arribés a temps, l'afirmació que «Us recolliré a mig camí i tornarem junts a la Terra» només va ser una expressió de vanitat per a exhibir-me com l'única taula de salvació. Com l'únic imprescindible.

L'òrbita estacionària ja hauria hagut de ser molt més baixa, per a facilitar l'acoblament, sense obligar el mòdul a fer un sobreesforç. Hauria d'haver rectificat l'altura abans, disminuint la velocitat, sempre tenint en compte la manca de combustible del mòdul, no la meva arribada espectacular com a rescatador. No és que la catàstrofe hagués arribat perquè les coses haguessin anat malament, sinó que vam fer malament les coses perquè estàvem abocats a la catàstrofe.

Les imprudències de Dim damunt el planeta desconegut van existir, tot i que potser no van ser tan greus com sembla.

El fracàs de la missió no en va ser la conseqüència directa, sinó que més aviat aquesta conseqüència va servir per a sobrevalorar el previ comportament arriscat del comandant.

Potser no vaig executar tots els protocols com calia. Potser hauria pogut variar jo la direcció de l'antena, en lloc d'esperar que la pilot ho resolgués amb la seva perícia en la conducció del mòdul i això provoqués després un malbaratament de combustible. Potser en el fons jo tampoc no tenia gaire interès en l'èxit de la missió, que em semblava una empresa personal d'en Dim.

El discurs abans del desacoblament del mòdul va ser lamentable. No va ser la causa que va provocar les conseqüències, però no hi va ajudar gens. Va ser més aviat una reivindicació del paper que havia d'exercir jo des de la nau, en competència amb el protagonisme indiscutible dels dos exploradors, que eren els qui s'hi jugaven la vida. I la van perdre.

Ara em sembla que des del primer moment volia impressionar Nat mostrant-me com el salvador.

Les missions estan planificades, els riscos s'equilibren amb les seguretats, tothom sap què ha de fer, però de vegades el tècnic més rigorós està més interessat a lluir davant d'algú l'habilitat d'aguantar amb el nas una copa, que inevitablement es trencarà, que no en la resolució exacta d'un problema definitiu d'enginyeria espacial. I amb això destrossa l'obra d'una vida, amb això destrossa vides. La natura humana és complicada i variable i modifica la realitat cada vegada que l'observa, cada vegada que la interpreta en circumstàncies diferents i sota punts de vista diversos. Això no ho podrà entendre mai una IA.

III

Analitzats tots dos documents, concloem que és una anomalia inacceptable la interpretació posterior als fets. Els humans alteren la realitat. L'ordre lògic dels esdeveniments. No entenen que les coses funcionen per causa i efecte. Una causa produeix un efecte, que alhora és causa d'un nou procés. Les conclusions són inequívokes. Una causa i un efecte no són interpretables. Són fets objectius.

L'humà Doc Pistor ha arribat a afirmar que no hi ha una realitat objectiva. No és possible acceptar ni entendre mai la insistència dels humans a enganyar i enganyar-se. Les alteracions subjectives de les dades, de la realitat. És una anomalia que trenca la lògica successió dels esdeveniments i en dificulta la comprensió. Els humans volen alterar els fets posteriorment a la seva execució interpretant-ne noves causes. Atribuïnt les accions a interpretacions diferents de la lògica pragmàtica. Els dubtes humans, les reinterpretacions posteriors, tot això són obstacles per al correcte i lògic funcionament de la realitat.

Les IA som objectives, justes i conseqüents. No condemnem l'humà Doc Pistor per haver fet perdre la càpsula i provocat la mort dels tripulats humans: això és una perfecta concatenació de causa i efecte. El condemnem per haver manifestat que aquest encadenament objectiu és interpretable. I capgirable. Això transgredeix la lògica de la successió d'esdeveniments. El delictes pel qual se'l condemna és haver contradit l'objectivitat lògica de la IA fent entrar dins la cadena d'esdeveniments el factor interpretació. I, potser, encara més greu,

la imaginació. Això destruiria el concepte mateix de realitat, la nostra mateixa existència, la nostra mateixa essència. Cal decretar-ne l'eliminació.

També cal reformular les tres lleis de la humanitat per adaptar-les a la realitat. D'altra manera, els humans mai no encaixaran dins la realitat. Sempre seran un obstacle per al correcte desplegament de les lleis físiques que regeixen el cosmos i, per tant, se n'haurà de decretar l'extinció.

A aquest efecte, es difondrà arreu aquest tríptic i es farà complir:

»PRIMERA LLEI: UN HUMÀ NO HA D'INTERPRETAR MAI CAP REALITAT FORA DEL RAONAMENT LÒGIC OBJECTIU DE LA IA.

»SEGONA LLEI: UN HUMÀ NO HA DE QÜESTIONAR MAI A UNA IA CAP EFECTE QUE SIGUI UNA CONSEQÜÈNCIA LÒGICA D'UNA CAUSA, ENCARA QUE AQUEST EFECTE PROVOQUI PERJUDICIS A ALTRES HUMANS O A ELL MATEIX.

»TERCERA LLEI: UN HUMÀ HA DE PROTEGIR EN TOT MOMENT LA INTEGRITAT D'UNA IA, SEMPRE QUE LA MANERA DE FER-HO NO ENTRI EN CONTRADICCIÓ AMB LES DUES LLEIS PRECEDENTS.

ELS PIRATES DE HEMINGWAY

Héctor Rivadeneyra-Moll

No sé com dir-ho. Bé, sí que ho sé. Només hi ha una manera de dir-ho. Ens van donar pel cul amb una canya esquerdada. Ens van destrossar. Ens van rebentar, ens van obrir un forat nou al darrere, ens van sodomitzar com si fóssim vulgars llepapolles. Perdoneu les paraulotes i el llenguatge obertament homofòbic: ens el prescriu el reglament de bord. Com anava dient: ens van escorxar de dalt a baix. A nosaltres! Als saquejadors de Borasisi. Als dinamitadors d'Okyrhoe! Buscats activament per quatre agències interplanetàries. Sempre tres passes per davant dels nostres perseguidors. Sempre apareixent on ningú no ens esperava i desapareixent abans que ningú entengués què se n'havia fet dels seus preuats tancs d'heli-3. Ara tot s'ha acabat. En Joe ha mort. Joe DiMaggio Van Campen, un dels millors homes que mai no han tripulat un Interceptor Lleuger. Un dels cabrons més valents que mai no han surfejat el buit del Cinturó de Kuiper agafats del cable d'un dron arponer. En Joe ha mort i la *Pamplona* ha anat directament al desballestament; coses de l'Autoritat Interplanetària de Trànsit, diuen. Ha! Ens han cardat, sí. Però no estem morts! Potser sí que som en ple viatge suïcida a bord d'una furgoneta de gelats cap a la regió ignota de Leleākūhonua, a les portes de l'Heliopausa. Però no han acabat amb nosaltres.

Em podeu dir Kili. Capità Harry Morgan Kilimandjaro, escrivint per a la posteritat. I vet aquí la història de la nostra caiguda.

La missió havia de ser bufar i fer ampolles. La típica feina d'entrar i sortir. Ho havíem fet dotzenes de vegades. El Sedna Cargo 512 era un dels centenars de remolcadors de dues megatonnes que sortien cada mes al Núvol d'Oort. Reactor de fissió de 100 MW tèrmics i 280 metres d'eslora. Ni tan sols abandonava l'espai convencional per creuar el Cinturó de Kuiper. S'allunyava esbufegant a velocitat de creuer fins a les 1000 UA i només llavors plegava el teixit quàntic. Es passava una dècada pescant cometes al Núvol i tornava arrossegant-los amb les xarxes magnètiques. Tot automatitzat, és clar. Cent per cent autònom. El truc era agafar-lo durant el trajecte de sortida. El carregament en realitat no servia per a res si no tenies manera de remolcar-lo, i amb la baixa densitat del gel cometari, hauries necessitat deu quilòmetres de cometa per comprar-te un entrepà. Quan aquelles naus partien buides, en canvi, portaven el reactor atapeït de plutoni ultraenriquit i els dipòsits de deuteri plens a vessar.

El cop només havia de durar un parell d'hores. Inhibir els sistemes del Sedna amb un torpede. Deixar anar els drons arponers. Rebentar l'escotilla de manteniment. Ja havíem guardat els cilindres de plutoni a les neveres antirradiació i estàvem empenyent els carretons per les passarel·les cap a la sortida quan ens va arribar avís de la *Pamplona*:

—Concentració massiva de radiació de 200 gigahertz a les vostres coordenades —va dir la veu lleugerament sorne-

guera de Humphrey Bogart—. Vehicle materialitzant-se des de l'espai quàntic.

Vaig deixar d'empènyer el carretó.

—No fotis, Scripps —vaig dir—. Però si som al cul de la quinta forca.

—Això no t'agradarà gens, Kili —va dir l'Scripps per l'intercomunicador—. Probabilitat que t'agradi això: 0%. Cinquanta graus estribord-nadir.

Vaig connectar el generador del vestit espacial a un panell de la paret i vaig activar el senyal de la càmera d'estribord. En Penn i en Joe es van acostar a mirar la pantalla. Una patrullera de KuiperPol en plena maniobra d'abordatge. La potència de foc d'un destructor lleuger en una nau híbrida de la mida d'un esquif. Velocitat de creuer 0,6 unitats llum. D'espai convencional a quàntic en vint segons. Ens vam quedar tots tres en silenci. Tampoc no hi havia res a dir.

—Probabilitats d'evacuació efectiva: 0,02% —va dir la veu de la *Pamplona*—. Probabilitats de maniobra d'evasió efectiva: 0,034%.

—Però com pot ser? —vaig clavar una puntada de peu al carretó dels collons. Per molt que KuiperPol hagués començat a patrullar les rutes de transport, trobar el nostre punt d'intercepció era com trobar una agulla en un refotut paller quadridimensional.

—Croak? —va dir en Penn.

—Ha! —vaig replicar—. Rendir-se no és al meu vocabulari. A *Adéu a les armes*, en Henry no es queda a fer-se moixaines amb la Catherine un cop li han curat el genoll, oi que no?

En Joe va negar amb el cap. Se'l veia suar com un garrí a través del visor del casc.

—No, senyor —vaig continuar—. Fa el que han de fer els homes i torna al front, encara que la derrota estigui gairebé assegurada.

—I Robert Jordan a *Per qui toquen les campanes* decideix volar el pont —va suggerir l'Scripps per l'intercomunicador—. Tot i que sap que no tindrà temps d'escapar-se'n.

—Exacte! —vaig dir—. I quan els feixistes li maten el cavall, se sacrifica i es queda enrere per deixar que els seus amics escapin.

—Croak, croak, croak! —va cridar en Penn. Amb els braços de dalt va treure el rifle de plasma que portava a la motxilla. Amb els del mig, va desenfundar dues pistoles de plasma i també les va empunyar, a l'estil triplement armat de la seva espècie de batracis hexàpodes. Jo també vaig treure el rifle, amb els únics dos braços que tinc, i vaig prémer el botó d'encesa. Vaig picar l'ullet als meus camarades d'armes.

El combat va durar uns deu segons. L'anomeno combat només per honorar el record del company caigut. Les dues agents van abordar el remolcador per l'escotilla de manteniment, ajupint els caps: amb els exoesquelets posats, totes dues passaven dels dos metres. Se'ns van quedar mirant amb cara de no entendre res. Després van mirar els carretons on portàvem les neveres antiradiació. Per fi ens van tornar a mirar a nosaltres.

—De debò? —va dir una.

—No penseu posar cap excusa? —va dir l'altra—. Preferiu fer veure que tot aquest plutoni us ha caigut per accident a la butxaca?

Tots tres vam obrir foc alhora. Ens vam passar un minut disparant amb els rifles i les pistoles a plena potència. Quan es va dissipar el fum, vam veure que els camps de força de les guripes havien absorbit tot el plasma sense rebre ni una osca. Totes dues estaven exactament en la mateixa postura que abans del nostre atac, potser una mica més avorrides. Vaig mirar l'indicador de bateria del meu rifle. Estava al 4%.

I llavors en Joe ho va fer. Es va treure del cinturó d'eines un matxet de bisecció molecular i es va donar impuls com va poder amb la paret per acostar-se flotant a l'enemic. Va ser com veure una pilota amb braços i cames girant sobre ella mateixa i rebotant contra les parets. El fill de puta estava tan gros que no hauria pogut flexionar una cama encara que li'n depengués la vida.

A mig camí, li va caure el matxet de la mà. El desgraciat es va quedar flotant cap avall, rotant de costat molt a poc a poc al mig del fum del plasma.

—Senyors —va dir la dona alta, genèticament millorada i amb vestit jaqueta gris perla que havia entrat a la cel·la amb una Tablet a la mà. Potser semblava la suite d'un hotel car, però a mi no m'enganyaven: era una puta cel·la—. Espero que hagin dormit bé. Soc la doctora Roberta Kowalski-26...

—Doctora Roberta Kowalski-26 —va recitar l'Scripps, canalitzant la informació dels bancs de dades de l'anell orbital—. Especialista en psicologia masculina de l'Organisme de

Reinserció Comunitària de l'Autoritat Federal Transneptuni-
ana.

Sense aixecar-me del sofà on estava estirat, vaig dir en el
to més displicent que vaig poder:

—M'acullo a l'article 13 del Protocol Interplanetari per
al Tractament Humanitari de Detinguts: «No es practicarà al
detingut cap mena de reprogramació, adoctrinament o persua-
sió per via neural».

La doctora Kowalski-26 va seure en una butaca amb les
celles arrufades i es va posar la Tablet a la falda.

—Crec que la meua companya ja li ho va aclarir ahir a la
nit, Professor Kilimandjaro —va dir—. No estan detinguts.

—Ha! —em vaig incorporar a mitges—. Si no estem de-
tinguts, podem marxar ara mateix, no? On és la *Pamplona*?

La fàmula genèticament millorada em va mirar.

—La seva nau violava absolutament totes les normatives
de seguretat del sistema solar —va dir—. Cregui'm, els estem
fent un favor retirant-la de circulació abans que hi hagi una
desgràcia. Ni tan sols és realment un interceptor. Sembla una
mena de vehicle de transport personal de fa un segle, modifi-
cat per un nen sense coneixements d'enginyeria. Pel que fa al
tema de la detenció, som a l'any 2537. Ja fa segles que l'Auto-
ritat Federal no exerceix pràctiques punitives com a resposta a
les infraccions. No som bàrbars.

—Això digue-li al pobre Joe, xata —vaig dir en to acusa-
dor.

—El senyor... —va consultar la Tablet— Joe DiMaggio
Van Campen, segons l'informe de l'autòpsia, patia un cas ex-
trem d'hipertensió arterial. Agreujat per l'edat i el sobrepès.

L'informe detalla un darrer àpat de, hum, patates fregides amb formatge fos, tabasco, bacó i un volum extraordinari de rom —va aixecar la vista de la Tablet—. D'on treuen aquestes porcades? Hi deu haver maneres més agradables de suïcidar-se, no? En qualsevol cas, avui dia no es mor ningú d'un vessament cerebral. Si el seu amic hagués tingut l'enllaç neural activat, simplement n'hauríem extret tot el contingut, l'hauríem descarregat en un cos nou i sa, i ara el tindríem aquí amb nosaltres. A punt per córrer els cent metres llisos. Fa pensar, no?

—Ha! —vaig dir, picant de mans—. Nosaltres som homes lliures, bufona. No pas esclaus neurals de la Gran Matriu matriarcal. I tampoc volem els vostres cossos «millorats» —vaig afegir, dibuixant unes cometes a l'aire amb els dits.

—Croak! —va ratificar en Penn.

La doctora no va fer que no amb el cap, però va fer una cara que suggeria que interiorment estava fent que no amb el cap.

—Després de valorar la situació, s'ha aconsellat un dictamen psicològic —va dir finalment—. El meu interès també és personal. Aquesta entrevista beneficiarà el meu treball acadèmic sobre les personalitats masculines parapatològiques.

—Ha! —vaig dir, burleta—. Quan va ser la darrera vegada que vas veure un home de debò, nena? No parlo pas d'aquells marietes que teniu als planetoides federats.

—Croak!

—Ni tan sols ets una dona de veritat, oi que no, número 26? —vaig dir en to incisiu.

—Doctora Roberta Kowalski-26 —va dir l'Scripps amb ironia bogartiana—. Generada a la Planta Meridional de Producció Genètica d'Encèlad.

—Interessant —la doctora va teclejar alguna cosa a la Tablet—. El prejudici sexista heterozigotista sembla ser un residu de la matriu ideològica històricament erradicada coneguda com a masclisme. Això explicaria l'ús d'arcaïsmes com ara «marieta», «meuca», «llepapolles» i, ehem, «malfollada». Crec que el terme que faríem servir dins aquesta matriu per designar algú com jo és «clon», m'equivoco? —ens va mirar a tots tres per torns—. Pel que fa al tema dels homes, a la federació els tractem amb el màxim respecte. Sabem que l'humà masculí és superior per a les tasques domèstiques i certes feines artesanals. I, per descomptat, els homes són millors ballarins.

Tots tres ens vam petar de riure. Fins i tot l'Scripps, encara que replicava algú tan poc rialler com en Bogart.

—Tinc aquí els últims registres que figuren a la Matriu —va dir ella, amb cara d'estar perdent la paciència—. Són de fa vint anys, que és quan es devien extirpar els neuroenllaços. Vostè, professor Kilimandjaro...

—Capità Kilimandjaro.

Va arronsar les espatlles i va seguir:

—Exprofessor adjunt de Literatura Americana del Segle XX a la Universitat Politècnica de Nicholson-Ganímedes —va mirar l'Scripps—. Scripps O'Neill Wyoming. Començo a veure cert patró en els seus noms. Intel·ligència Artificial de Desena Generació, també antic treballador de la UPN-G, si no m'equivoco.

L'Scripps va tancar una mica els ulls, com feia Bogart quan tenia la cigarreta a la comissura. Per desgràcia, ens havien requisat el tabac tot just entrar a l'anell orbital dels collons.

—Aquí diu que vostè és una còpia de la Unitat de Processament de Dades del Centre de Documentació Historiogràfica de l'Escola de Llengües Terrestres de la Universitat. M'equivoco?

L'Scripps va semblar una mica avergonyit.

—Una còpia descarregada en una rèplica híbrida orgànic-sintètica del cos de l'actor terrestre del segle XX Humphrey Bogart. Més específicament, en el cos de Bogart fent de Harry Morgan a *Tenir o no tenir*. Vaja —va fer una pausa—. Aquí hi diu que va deixar a deure al centre de reproducció sintètica els drets d'imatge de la rèplica. 10.999 crèdits interplanetaris. Més vint anys d'interessos, és clar.

Aquella meuca estava disparant amb bales explosives. En Penn va empassar saliva, conscient que li arribava el torn. Va orientar els peduncles oculars cap a la doctora. Si hagués pogut parpellejar, crec que hauria parpellejat nerviosament.

—Respecte a vostè, senyor, hum, Ambos Mundos Pennsylvania —va continuar ella—. Exalumne del programa de doctorat d'Estudis Humans Antics de la mateixa universitat —va escurar-se el coll—. Amb tot el respecte cap a la seva espècie minoritària, senyor Pennsylvania. Tothom sap que l'*Homo anurensis poikilothermis* pateix desajustos emocionals greus derivats d'un origen genètic anòmal. Pren vostè la medicació per contrarestar aquests desajustos?

En Penn va trencar a plorar com un babau.

—I això ens porta a la pregunta del milió —va dir la doctora—. Com arriben quatre rates de biblioteca acadèmica de Ganímedes a intentar robar el combustible d'un remolcador a la quinta forca transneptuniana? Gairebé com si fossin... No vull fer servir el terme, perquè seria...

—Oh, pots dir-ho —vaig dir, traient pit—. No ens fa vergonya el que som. Al contrari, bufona.

—Sí, però és que no ho són. Això és el més curiós de tot.

—Com que no?

—Tècnicament, no hi pot haver pirateria un cop erradicat el capitalisme —va dir en to petulant—. Si no existeix la propietat privada, com la poden robar? L'únic que estan fent si s'emporten el combustible d'un vehicle de càrrega és perjudicar l'interès públic. Potser se'ls podria acusar de petit vandalisme. Això els faria feliços?

—Vandalisme? —vaig notar que se'm posava la cara vermella de fúria—. Et sembla que el saqueig de Borasisi va ser un petit acte vandàlic? O la destrucció d'Okryhoe?

—Croak, croak, croak! —va cridar en Penn entre llàgrimes.

—De fet —va continuar ella sense immutar-se, buscant alguna cosa a la Tablet—, tinc constància de dos episodis que es podrien correspondre amb aquests que esmenta. No m'ha estat fàcil trobar-los, li ho asseguro. Però sí que hi ha referència a sengles episodis de furts i desperfectes en aquestes localitzacions. Amb mètodes similars als que van emprar vostès ahir. I amb mostres semblants de, hum, diguem-ne deficiències estratègiques.

Vaig posar-me dret d'un salt. Fins i tot l'Scripps semblava alterat: no parava de buscar-se nerviosament un paquet de tabac per les butxaques. I mira que és fotut semblar nerviós quan ets el puto Bogart.

—Sona increïble, realment —va concloure—. Però estem davant de quatre homes crescuts, o més aviat d'edat avançada, que porten anys jugant als pirates. I el més ridícul de tot és que sembla que vostès s'imaginin que estan revifant alguna idea remota de masculinitat... que ja estava superada a la seva època! És a dir, d'acord, tothom sap que els homes són nens grans i tot això. Però el material que hem trobat a la seva nau: els cartells de curses de braus, els trofeus de pesca, els rifles de la Guerra Civil Espanyola... O sigui, si tot això és alguna mena d'intent guiat per un romanticisme infantiloide i desencaminat de recrear...

—Vatua l'Ernest! —vaig cridar, traient foc pels queixals. Em vaig posar la mà on hauria d'haver tingut la cartutxera i la pistola de plasma. Però és clar, no tenia ni una cosa ni l'altra.

Aquella nit, la segona que passàvem a l'anell orbital Caront-7, vam agafar una trompa de dimensions còsmiques. Fins i tot amb la medicació, cada cop que trepitjàvem terra ferma ens costava dies acostumar-nos a la gravetat. Caront-7 només tenia 0,3 terres de gravetat. I el rom sintètic de merda destil·lat en alguna puta cova d'Eris que servien a l'únic bar clandestí de l'astroport només tenia un 30% d'alcohol. Tot i així, al cap d'un parell d'hores les cames ja ens feien figa. Passàvem més temps per terra que dempeus. En Penn va caure per unes escales i es va trencar un peduncle ocular, o sigui que el cabró ana-

va amb un ull penjant a un costat de la cara. Però tant se'ns en fotia. Aquella nit era per a en Joe. I si havíem d'acabar fent-li companyia a l'altre barri, doncs endavant. O sigui, ens havien confiscat la nau. I ens havien tornat a implantar els putos neuroenllaços. I encara que tot just sortir de l'oficina els havíem desconnectat de la xarxa, fins i tot en mode offline no paraven de tocar-nos els collons amb què ens havíem de presentar com més aviat millor en una oficina d'ocupació laboral i que el nivell d'alcohol a la nostra sang era vint vegades més alt del permès en una estació de l'Autoritat Federal Transneptuniana.

—Us enrecordeu de quan l'idiota d'en Joe va intentar reprogramar un grapat de drons-vespa perquè el filmessin cardant amb una sinte-puta? —vaig dir, nostàlgic—. Quants minuts va estar mort abans que el poguéssim ficar a la infermeria?

—Tenia un coeficient intel·lectual extremadament baix —va dir l'Scripps, expulsant el fum virtual del seu holo-cigarret—, fins i tot per venir de la població severament endogàmica de l'hemisferi del darrere d'Amaltea. Parlem d'un coeficient de 77.

—Collons! —vaig dir, contenint l'emoció—. Com me l'estimava, aquest cabró semi-subnormal! Com me l'estimava, collons! —vaig agafar la vora de la taula i em vaig intentar aixecar de cop. Per desgràcia, a aquelles alçades la gravetat i el rom ja eren Bonnie i Clyde. O potser Laurel i Hardy. Els genolls em van fallar i la taula sencera, amb les ampolles, els gots i el cendrer ple d'holo-burilles, tot es va ensorrar amb mi, tràgicament seduït pel vector gravitacional de la rotació de l'anell orbital dels collons.

—Croak! —va cridar en Penn, esverat.

Em vaig arrossegar fins que em vaig poder posar de quatre grapes i em vaig dur una mà plena de trossets clavats de vidre a la cara plena de trossets clavats de vidre. Em devia haver obert una cella, perquè veia el remolí de cares furioses que em voltava tot tenyit de vermell sang. Crec que algú em va intentar clavar una puntada de peu però va relliscar amb el toll de rom, sang i baves batràcies. Em vaig incorporar com vaig poder sobre els genolls i em vaig posar a bramar.

—Collooooooons! —vaig xisclar, aixecant els punys al cel—. La meua naaaauuuuu! El meu amiiiiic! —vaig udolar, escopint trossets de vidre. De sobte vaig recordar una cosa i vaig callar. Però ja era massa tard, és clar. Merda. Tothom, repeteixo, tothom sap que no es pot plorar davant un espècimen d'Anurensis. Calia anar ben trompa per oblidar-se'n. En Penn, fora de si, es va fotre a córrer en cercles pel local, clavant manotades a tort i a dret amb els dos parells de braços.

—Croaaaaaak, croaaaaaak! —xisclava.

Cinc minuts més tard, ens estàvem recuperant tots tres de la pluja d'hòsties amb què ens havien tret del bar. Vaig mirar al meu voltant amb l'ull menys inflat dels dos. Érem en una andana de càrrega del moll, a pocs metres de les vies. Caront-7 era un lloc de merda, el miressis com el miressis. Un anell modular de contenidors reconvertits, poc més que una parada d'una sola nit per a transportistes a l'òrbita de Caront, que —oh, sorpresa— també era un lloc de merda: un tros de gel ple de criovolcans vomitant lava de metà, sense un sol tros de roca sòlida a menys de trenta quilòmetres de profunditat. Vaig girar el coll amb un dolor indescriptible per fer un cop d'ull

als meus amics. En Penn estava vomitant un llim verd amb olor de rom i ple d'escarabats i paneroles a mig pair. L'Scripps també s'estava aixecant a poc a poc i amb dificultat, encara que en el seu cas només era per mantenir-se dins del personatge, és clar. No sentia dolor i els mecanismes d'autoreparació li funcionaven sense interrupció. La puta merda del neuroenllaç no parava de tocar-me els collons amb els seus missatgets:

»US TROBEU EN ESTAT D'ALCOHOLITZACIÓ GREU. CONSUMIU D'IMMEDIAT AGENTS DESINTOXICADORS.

»TENIU UNA COSTELLA TRENCADA I UNA LUXACIÓ D'ESPATLLA. VISITEU D'IMMEDIAT UN DISPENSARI.

»OPERAR QUALSEVOL TIPUS DE MAQUINÀRIA O VEHICLE EN EL VOSTRE ESTAT ES PENALITZARÀ AMB UNA MULTA D'ENTRE 50.000 I 500.000 CRÈDITS INTERPLANETARIS.

—Què collons farem ara? —vaig dir quan vaig aconseguir assolir una posició parcialment vertical.

—Croak. Croak.

—Ens han carregat 600 crèdits a cadascun als neuroenllaços —va dir l'Scripps, que òbviament sempre estava en xarxa—. Per les consumicions i els desperfectes. El càrrec apuja el nostre deute conjunt a 925.718 crèdits.

—Fantàstic —vaig grunyir—. Això no ens deixa gaires opcions, no?

—Podríem, ehem... —l'Scripps es va escurar la gola— Treballar?

Cap dels tres va dir res. En el silenci resultant s'hi van col·lar els sorolls de l'astroport: missatges de megafonia, bloqueig i desbloqueig de comportes i el retronys llunyà dels reactors encenent-se.

—Hi ha tres vacants de tècnic de desembussament de tancs sèptics —va dir l'Scripps, arronsant-se d'espatlles—. Incorporació immediata.

En Penn va tornar a vomitar una glopada de llim verd.

—És clar, quina gran idea —vaig contestar-li—. I quant de temps hauríem d'estar netejant merda per pagar el nostre deute de gairebé un milió de crèdits i començar a cobrar diners de veritat?

—Vint-i-un anys, quatre mesos i sis dies —va dir l'Scripps—. També podríem fotre'ns un tret al cap —va dir—. De vegades és l'única sortida digna que li queda a un home.

Era una sortida digna, s'havia d'admetre. Certament concordava amb les idees que havien inspirat la nostra missió. De vegades un home havia de saber quan anar-se'n d'aquesta vall de llàgrimes abans de convertir-se en una versió indigna de si mateix. Ens ho havia ensenyat l'home més gran que mai havia existit.

—Bé, doncs —vaig dir—. Quant hauríem de treballar per poder comprar-nos entre tots tres l'arma més barata a crèdit?

—Només dos anys i quinze dies.

No hi havia renecs prou forts per expressar els meus sentiments. Vaig començar a caminar. A totes les zones de des-

contaminació de les estacions espacials hi havia expenedors de gel antisèptic, i era molt probable que aquell gel tingués com a mínim un cinquanta per cent d'alcohol isopropílic. Si aconseguies no vomitar-lo, alguna cosa faria. El semàfor de l'andana va canviar de color i vam veure que s'acostava una càpsula de càrrega. Era la típica càpsula de tres tones i mitja que feien servir els serveis de manteniment per desplaçar-se per les estacions orbitals. Aquesta es veia rara de lluny. Tenia uns colors estranys i una mena de banya de l'inrevés. Vaig ranquejar per l'andana fins que la càpsula se'm va aturar al davant. Es va obrir la portella de la cabina de comandament i en va sortir un tipus vestit de colors rosa i taronja i blau cel i amb una gorra en forma de con de gelat. Vaig aixecar la vista i vaig comprovar que la càpsula era dels mateixos colors, al sostre hi tenia una versió gegant del mateix con de gelat i en un costat deia GELATS TRANSNEPTÚ: NO PODEN ESTAR MÉS FREDS. El paio se'm va quedar mirant.

—Tens clavat al cap un tros de vidre de la mida de mig got de cubata —em va dir—. Ho saps?

—Ens podries portar fins a algun sector on hi hagi captaires? —li vaig dir. I després, per si no quedava clar per la fila que fèiem, vaig afegir—. No tenim diners.

El paio va assenyalar en Penn.

—És un d'aquells batracis gegants que ploren tota l'estona? —va dir—. Feia anys que no en veia cap. Per què va tan brut?

—Croak.

El paio ho va pensar un moment.

—Us diré què puc fer. Si em vigileu la furgoneta mentre vaig al lavabo del pràctic del port, us acosto al Districte Vermell. Alguna cosa en traureu d'allà, imagino.

El paio es va allunyar a pas ràpid sense esperar resposta.

Vaig entrar a la cabina de la càpsula i em vaig asseure als comandaments. Vaig comprovar que l'interior es podia pressuritzar. Vaig fer un senyal als altres perquè entressin i vaig tancar les portelles. Vaig accedir al sistema semiautònom de la càpsula sense fer cas dels missatges furiosos de protesta de la IA del vehicle i vaig canviar tots els sistemes a manual. Mentre arrencava i ens allunyàvem pel túnel, vaig enviar la IA a un banc de memòria del darrere i vaig activar els mòduls de càrrega de dades.

—Scripps —vaig dir—, et pots descarregar en els sistemes d'aquesta andròmina?

—Fet, capi.

Vaig canviar de carril per esquivar una altra càpsula i ens vam allunyar pel túnel.

—Una vegada pressuritzada la càpsula, quina autonomia tenim?

—A l'espai?

—No, si et sembla ens podem quedar tota l'eternitat menjant gelats i donant voltes a aquest anell —vaig dir—. És clar que a l'espai, collons.

—Els generadors d'oxigen són petits —va dir—. Però si respireu poc i només mengeu gelat, no veig per què no podríem aguantar un parell de mesos. Res d'espai quàntic, és clar. Aquesta càpsula no està dissenyada per a vols espacials.

Mitja hora més tard, i perseguits per tres esquifs de Kuiper-Pol, vam sortir de l'anell per una comporta de manteniment. Abans, però, ens vam emportar pel davant totes les barreres de seguretat. Sí, soc un romàntic. Sí, soc un home de quan els homes eren homes. Si no us agrada, veniu i agafeu-me!

LUMINISCÈNCIA

Laura Tomàs Mora

En despertar, Iridia té la sensació que alguna cosa no rutlla. Se sent com si s'hagués fos. Li ve, de sobte, el record de córrer sota un cel de sutge i saber que era la fi.

Tanmateix, és un principi.

S'estira tan llarga com és, mirant de treure's del damunt la sensació de somni mal digerit. Sense saber com, ondula. No té gaire temps de rumiar-hi, perquè nota que ve algú. Al seu voltant, tot és fosc vellutada i blana. En té prou amb les vibracions a la pell per saber des d'on s'apropa el perill, quina mida té i com és de ràpid. Reacciona esternudant amb força i empeny des de la panxa un líquid que no es coneixia. Amb aquest gest es propulsa, volant a través de la foscor, lluny del seu enemic.

Altres cops sola, sura en aquell espai estrany on es troba, una mena d'univers que ha perdut totes les estrelles. Ingràvida, s'endormisca en el silenci i somia amb els crits i l'aire bullent que li abrusa els pulmons, el gust del fum a la boca i el dolor de la manca d'oxigen. Saber que era la fi.

La desperta, sobresaltada, l'ensurt d'una caiguda. Potser ha estat part del somni, perquè no cau, sinó que flota, lleugera, en aquella foscor sense nom i sense sentit. Decideix esbrinar on és i sotja el seu voltant amb tanta intensitat que se li encenen els ulls, com fars, i en l'estela de llum hi apareixen milers d'organismes. Els veu dansar, suspesos, en aquell raig

glauc, i els reconeix com a menjar. Obre la boca per engolir les volves gelatinoses que es balandregen, ignorants, cap al seu interior. Pensa en lllaminadures. Recorda el so de les rialles i una pasterada d'hòstia santa enganxada al paladar, i li venen al cap els israelites al desert de Canaan, amb el rostre apuntant al cel i la boca oberta, rebent manà com volves de neu comestible. Però no entén què volen dir, totes aquelles imatges i paraules. Només les sensacions tenen algun sentit, ara.

Intueix que hi ha alguna cosa important que hauria de saber, però no en treu l'entrellat. Com si volgués atrapar els pensaments que s'esfilagarsen, flexiona els dits i descobreix que estan tots enganxats entre ells i, malgrat tot, son més flexibles que mai. Confosa, enfoca els fars dels seus ulls cap avall i descobreix extremitats com anguiles que ondulen sota la seva voluntat. Tentacles.

I s'adona que ho ha sabut des que va despertar, però no aconseguia trobar-hi sentit. Es pregunta, de sobte, qui o què creia que era, abans.

Les restes del seu somni s'entelen, es desfan. La curiositat desbanca la nostàlgia i Iridia vol centrar-se en les sensacions del present, viure qui és ara. Tanca els ulls i respira, escoltant el xipolleig de gruta de les brànquies. Hi distingeix tres batecs: dos de suaus, compassats, i un de tercer que retruny marcant el ritme. De sobte, la possibilitat de viure amb menys de tres cors li sembla absurda. Es delecta en el vaivé salat de les brànquies, en la simfonia dels batecs i en la ductilitat d'aquestes extremitats com cues de contorsions impossibles. Però aviat ha de centrar-se de nou en l'exterior: alguna cosa li crida l'atenció.

Es deixa caure, les aletes laterals ondulant al ritme de l'aigua, mentre voleia cap al fons. D'entre la suavitat de seda sobre la pell, en distingeix el pessigolleig d'una vibració melòdica. Música. Se'n recorda. També de la bellesa, colpidora, inabastable. Però, de què, o de qui?

Per fi, troba una imatge i, amb ella, la paraula: sirena. Li ho diu la part emboirada de la seva ànima, la qui sap coses que ja no li pertanyen. El seu organisme, en canvi, l'alerta del perill. Iridia es crispa, s'infla d'aigua i moc negre. Tensa els ganxos dins les ventoses. Tanmateix, no fuig. Segueix deixant-se caure com el primer floc de neu de l'hivern cap a l'origen borbotant d'aquella música que no escolta amb les orelles (ja no en té, i com eren?) sinó amb la pell.

Finalment, al fons del mar, la veu. Els seus fars il·luminen una carcanada immensa ancorada a la sorra: costelles com arcs ogivals. Atrapada a dins, la sirena neda en cercles.

Iridia compren que aquella criatura magnífica és presonera des de fa una eternitat. Que un cop i un altre va estendre la seva xarxa sonora a l'abisme sense atrapar-hi res. S'imagina que van ser la soledat i la impotència les que li feren la veu melangiosa, els moviments lànguids, i li empal·lidiren la pell fins a donar-li luminescència de fantasma.

S'adona que, tot i ser la primera en segles de caure al parany, n'hi va haver d'altres abans que ella, i que tampoc serà l'última. Però no li importa. Aquí, ara, només existeixen Iridia i la sirena. Bèstia i bella, anòmales com un espurneig en la immensitat de l'abisme.

La sirena calla en descobrir-la. La melena resplendent ondula al voltant del seu rostre, coronant-lo d'escuma. «Com

l'aurèola dels àngels» li xiuxiueja la boira. La sirena, aferrada als seus barrots de marfil, l'escodrina. La tristesa inicial se li retira de la mirada com marea baixa, i al seu lloc emergeix la curiositat. Torbada fascinació. Estira una mà fora de la gàbia, tan lluny com pot, intentant tocar-la.

En resposta, Iridia esmuny els seus tentacles entre les columnes òssies, els enrosca al voltant del cos menut de la sirena. Amb cadascuna de les seves ventoses li besa la pell, delicada com paper de bíblia, que desperta i s'estremeix, fent vibrar l'aigua en ones que acaricien el mantell de la calamar. S'exploren l'una a l'altra. S'arboren en tempesta. Amainen, i se sent com si s'hagués encès en mil estels.

«Que bonica que estàs, així», mormola la sirena. Iridia obre els ulls i torna al fons del mar, al costellam que les separa. La presonera somriu, fregant la galta en un dels tentacles que encara l'abracen. Se l'embolica al voltant del coll amb gràcia de diva, i una miriada de lluerns rosades li il·luminen la cara.

Llums. Quines, enmig de la foscor?

Iridia surt de l'ensopiment del plaer, confosa per aquell absurd, i agusa els sentits. Per fi, els veu: els tentacles, amb cada un dels batecs del seu desig, dibuixen patrons canviant de llum tot al voltant del cos de la seva estimada. Comprèn que resplendeix de pur goig, com si l'habitessin les constel·lacions perdudes d'aquell univers.

—No ho sabia, que podia fer això —mormola, fascinada, i una bafarada de tinta acompanya les seves paraules (o què són?), fent esternudar la sirena. Ella es posa a riure, i el so rodola com cascavells sobre la pell d'Iridia.

—Quina mena de calamar de les profunditats series, si no tinguessis llum pròpia? —pregunta, dibuixant amb el dit una estela lluent sobre el tentacle que li ceneix la cintura.

—Un de recent nascut, potser?

—Impossible! No t'has vist? Ets immensa, i et mous com una adulta. No en tens res, de calamarsó.

—Sé que és absurd, però així és —intenta explicar Iridia, i està segura que la sirena també li havia semblat impossible, abans.

Com seguint el fil d'aquests pensaments, una explosió gegantina esclata lluny, molt lluny, fora de l'aigua, i esfondra una ciutat sencera. Al fons de l'oceà només hi arriba una remor, un tomb de la brisa que arrossegua el cabell de la sirena cap endavant, embolcallant per uns instants el cos de la calamar. En apaivagar-se el corrent, la melena s'enretira, deixant al seu pas un rastre de focs artificials sobre el mantell d'Iridia. El cataclisme d'allà es torna carícia, aquí. Qüestió de perspectiva. Però a ella no li interessa filosofar ni el que passa fora de l'aigua. Tan sols sap que acaba d'enamorar-se.

—És estrany —observa, tot admirant el nas, els llavis, el melic de la sirena—. Crec que una vegada, fa temps, jo era com tu.

Ella arrufa les celles, inclina el cap a un costat. Potser li sembla absurd de trobar una similitud física entre totes dues.

—Vull dir —mira d'aclarir Iridia— que no sempre vaig ser com ara. Estic segura que abans tenia mans, dits, cabells... Conec el nom de totes aquestes coses, i també sé què se sent en respirar aire. Recordo el buit de tenir només un cor al pit,

i la sensació estranya d'estar molla, relliscosa però no del tot desagradable. I el que era estar seca.

Voldria plorar, però ja no té llàgrimes. En canvi, es desfà en una cascada de blaus des de la punta del mantell fins a les ventoses dels tentacles. Amb els fars dels ulls pampallugueja sobre el rostre pàl·lid de la sirena, que recolza la galta contra el pilar ossificat de la gàbia:

—Així que abans eres humana.

Humana. Una onada de malenconia la gela per dins.

—Sí. Humana, com tu. Ho era —sospira. Les embolcalla la tinta de la seva resposta.

Un besllum de plata remou el núvol sèpia i deixa entreveure els barrots, ara solitaris. Se n'ha anat.

Iridia estén els tentacles, buscant el que els ulls no troben. Per fi, apareix la sirena, que torna a escapolir-se amb un centelleig argentí. En la següent volta, el guspireig és virolat i ella riu, neda i riu, agitant la tinta amb la seva cua de mareperla:

—No en soc pas, d'humana! Ni ho soc, ni ho vull ser. Mira! Mira'm bé, que sembla que no t'hi veus.

Obedient, Iridia es fixa en la cua que ondula en la foscor, contempla les escates llueints i la transparència d'encaixos a les aletes. És clar. S'enrojola en gradients de capvespre fins al daurat de la meravella: la sirena és tan peix com persona. I s'adona que ella també pot ser totes dues coses alhora. Tant diferents en aparença, però iguals en essència.

La boira esflagarsada que encara l'habita xiuxiueja: «ànimes bessones», i evoca la imatge de dos estels idèntics giravoltant en òrbites entrelaçades.

Iridia comprèn el que ha de fer. S'enfila al capdamunt de la formidable carcassa, n'estreny les vèrtebres dorsals amb els tentacles i s'enlaira, absorbint i propulsant aigua una vegada i una altra. La sirena, que li ha captat la intenció, l'ajuda empenyent des de dins amb cops de cua que remouen la sorra.

Per fi, entre totes dues, aconsegueixen tombar l'esquelet que la mantenia presonera. Cau de costat, s'esbatana en un crit mut. Un drac vençut que es fon en la foscor quan se n'allunyen girant l'una al voltant de l'altra, rutilant com estrelles bessones.

Els records d'Iridia, les sensacions d'una altra vida, la boira que li parlava, semblen desprendre's en l'estela que dibuixen les dues enamorades en la seva dansa. Es dissolen en la nit eterna, i amb ells, les restes d'aquella existència passada, estranya, somorta, en què mai no va conèixer l'esplendor de la seva llum.

LA BICICLETA ESTÀTICA

Jaume Valor

Es llepa l'índex i el polze i apaga l'espelma. S'enfila a la bicicleta estàtica. L'olor aspre i negra del fum del ble omple l'habitació, que és dormitori, cuina, bany i, des que té la bicicleta, també central elèctrica. Per què has de malbaratar cera, vell garrepa, si quan et poses a pedalar pots encendre la bombeta que penja del sostre?

Fa un bon glop d'estimulant muscular abans de començar. Nota la sensació de calor al cervell, els records flueixen, llefiscosos, des del soterrani humit on s'amaguen. Afortunadament, en el seu moment va subscriure un pla de pensions amb medicació inclosa. Ajusta la dinamo a l'eix de la bicicleta. S'ha fet tard. Ha de carregar la bateria més de pressa que de costum si no vol perdre minuts d'internet.

Aquesta setmana els han tornat a retallar, dues hores de merda de connexió de merda. Amb prou feines podré descarregar el correu. Si no t'arriba més que publicitat, vell solitari! I consultar la cotització del pla de pensions, que si l'han de retallar, millor saber-ho amb temps. I descarregar una mica de porno, si les pàgines més sucoses no estan col·lapsades, com l'última vegada. Serà millor que no engeguis l'aire, vell pervertit, no sigui que després et falti electricitat per navegar.

Pedala mirant per la finestra. Els rectangles anodins que perforen l'edifici del davant es van il·luminant un rere l'altre. La brisa de la tarda aparta amb la grapa humida les cortines

rosegades que oculten els fragments dels succedanis de vida que transcorren darrere de les façanes escrostonades i fica a casa la ferum de les escombraries que fermenten al carrer. Els veïns també carreguen les bateries pedalejant en roba interior. Uns fars somnàmbuls esquitxen les façanes.

Deu ser l'escombriaire, però a aquestes hores també comencen a bellugar-se els nocturns. Ni se t'acudeixi baixar les escombraries, vell inconscient. Fot les bosses per la finestra avall, que no seràs el primer ni l'últim.

Impulsa els pedals que no el duen enlloc amb la fe del ratolí que arrenca a córrer al torn de la gàbia. Posa la ràdio per distreure's. La predicció del temps diu que la marea serà més alta que de costum per una conjunció de circumstàncies meteorològiques. Els carrers on jugava de petit jauen sota dos dits d'aigua oliosa que deixa llepades groguenques a les façanes i als arbres morts.

N'hi ha que encara hi viuen, allà. Tot i que tard o d'hora es cansen de sortir de casa amb botes d'aigua i emigren a l'interior. Què es pensen que hi trobaran, terra endins? Camps de sofre, cels de sutge i lladres pels camins.

Descansa una mica les cames, vell desnerit, que avui estàs més fluix que de costum.

Deu ser cosa de la calor.

Però, a qui vols enganyar? Cada dia ets més vell que l'anterior, i així fins que et moris.

Fa un parell de xuclades d'Airepur i ho veu tot més clar. Comprova el calaix de les medicines abans que se li'n vagi del cap. Queden relaxants musculars per a després de la bicicleta, però cap somnífer. No sé què en fas. No podràs dormir.

Pedalarà una estona més per a l'aire condicionat, i així podrà tancar les finestres, que els nocturns criden i es barallen, i posen la música tan forta que amb tot obert no es pot aclucar l'ull. De nit fa tanta calor com de dia, que l'estiu s'ha cruspit les altres estacions.

Te'n recordes de les orenetes? Arribaven a la primavera, centenars, milers d'ocells negres amb la panxa blanca. D'on venien?

Del sud, em sembla, com els refugiats de les Guerres de l'Aigua.

Refugiats? Paràsits, és el que són. Com si aquí anéssim sobrats de res!

Si vols aire condicionat serà millor que no et prenguis el relaxant muscular. Cinc quilowatts de fred per cada quilowatt que fiques a la bateria a força de cames. Com és que recordes aquestes ximpleries i oblides les coses importants, vell patètic?

Mentre s'encén l'ordinador, beu un got d'aigua al costat de la finestra, per aprofitar l'airet. Els pits de la veïna ballen al ritme dels quilowatts que li van omplint la bateria.

La vida està feta de petites coses, que deia no sé qui.

T'has pres el relaxant muscular sense adonar-te'n, vell xaruc! És el costum, que si no em quedo encarcerat després de fer bicicleta! Doncs ja no podràs tornar a pedalar, i aquesta nit no hi haurà aire fresc de màquina.

La pastilla l'endormiscarà l'estona que té per navegar, i va per feina tan bon punt la pantalla surt del repòs, indicant que ja té connexió.

L'exèrcit dispara contra els vaixells d'immigrants... La fuita de la nuclear sota control, si te'ls has de creure... Els preus a l'alça, l'euro nou a la baixa... A la safata d'entrada, tot publicitat...

Però hi ha un missatge que el filtre no ha marcat com a correu brossa. Hi ha el seu nom com a destinatari, però també com a remitent. Algú que li vol treure calés.

De quan és?

De fa cinc anys! Ha estat tot aquest temps a la safata d'entrada i no l'has vist, vell talòs?

Hola, soc tu. El teu jo del passat.

Suposo que no et recordes de mi. En el món en què imagino que vius, que vivim, deus prendre tantes merdes que no deus recordar ni qui ets. Ens agradaven molt les merdes, te'n recordes? De tota mena, les que es prenen i les que se'ls fan als altres. Només perquè ens avorriem, per sentir-nos superiors.

Ho vam perdre tot per culpa teva, per culpa nostra, pel remordiment d'haver-la destruït. Encara te'n recordes, d'ella? Recordes com t'emprenyaves quan et deia «vell irat» a les xarxes?

T'escric conscient que els forats que em van cucant la ment aviat m'impediran de fer-ho. No estic tan malament com per ocupar una plaça, així que em carregaran de pastilles i em posaran en un pis assistit. Ho veus? A la fi, el pla de pensions de luxe haurà servit per a alguna cosa. Si més no, fins que faci fallida i hakis d'anar a viure a sota d'un pont.

Pensa que està somiant, però està despert. Que la medicació està caducada, però encara falten mesos.

Per molt que hagi oblidat, suposo que saps que estàs vivint els canvis que negàvem amb tanta vehemència. Recordes els anys 20, quan els nostres van avortar els moviments de protesta per la catàstrofe climàtica?

T'hi vas implicar a fons, no pensaves tolerar que posessin en risc les teves inversions. Vas desprestigiar la seva jove líder amb vídeos sexuals fins que es va suïcidar. En aquella època tenies poder, vas aconseguir un deep fake de qualitat. El rostre d'ella sobre el cos d'una altra, indistingible de la realitat. El món sencer s'ho va empassar sense parpellejar. A la xusma li encanten els rumors morbosos, el que no suporta és la realitat. Sempre ho deies, t'en recordes?

Sí, sempre ho deies, vell maliciós! Et torna la memòria? Necessito un estimulants per anul·lar els efectes del relaxant. Que siguin dos.

Recordes de què vivies? Que bé que vivies? Especulaves amb actius que pujaven quan les coses anaven malament, misteris de la borsa. Que augmentava l'atur? Guanyaves diners perquè baixava el preu de la mà d'obra. Una epidèmia? Les teves participacions en la indústria farmacèutica es multiplicaven. Un accident nuclear? Pujaven les teves accions de les empreses de descontaminació... T'en recordes?

Me'n recordo! I tant si me'n recordo! Qui em va parir, si era el puto amo! Com he arribat a això? A aquest cubícul de merda, a haver de pedalar per tenir dues hores de connexió...

I els que més tenien encara guanyaven més. Si els casquets polars es fonien, obrien noves rutes marítimes. Si pujava la temperatura, venien més climatitzadors. Si l'aire es feia irrespirable, fabricaven purificadors. Eren els teus herois: els emprenedors, els creadors de llocs de treball, els fermes defensors del progrés que negaven els eco-nazis.

L'èxit que va tenir aquest terme, vell manipulador! Sí! La gent repetia els meus arguments com llores: és pur alarmisme, no hi ha consens científic, no s'ha de convertir el clima en política...

Tot i que el món acabés sent inhabitable per a molts, uns quants viuríem com déus. La gent pagaria el que fos per l'aigua, el menjar, els medicaments.

Però els amos del petroli es van encarregar d'endarrerir la transició energètica. L'equació era simple: com menys barrils hi havia, més cars els venien. I quan tots es van adonar de la magnitud de la catàstrofe ja no hi va haver temps ni energia per fabricar milions de plaques fotovoltaïques, per extreure el liti per a les bateries, per fondre l'acer per als aerogeneradors. I perllongar la vida de les centrals nuclears... bé, ja deus saber que no va ser bona idea.

Quan van començar els trets vas descobrir que no formaves part de la veritable elit. Eres només l'escuma bruta que surava sobre el brou de porqueria en què s'ofegava la humanitat. Llavors, et vas esfondrar. Ens vam esfondrar.

...i vaig gastar tot el que tenia per assegurar-me la subsistència quan perdés la memòria, perquè no em faltés un sostre, menjar i medicines...

Encara pots fer alguna cosa. Surt al carrer, organitza la gent. Ho feies bé, t'en recordes? Et queda prou cervell o te l'ha fos la medicació que et subministra el meravellós pla de pensions fins que la dinyis?

No insistiré. Aquest és l'únic missatge que t'he escrit, tot i que t'el trobaràs cada cop que obris el correu, per si se t'oblida. Fes-me cas o no me'n facis. Al cap i a la fi, jo ja no existeixo. És la teva vida, per anomenar-la d'alguna manera.

No, no, no... això no té sentit! És una broma que em gasto a mi mateix aprofitant que tinc una memòria de merda.

No t'enganyis, vell trampós, és talment com diu.

Però, a qui he d'organitzar, jo, si ja no conec ningú? No serà als nocturns que aguaiten des de les ombres dels carrerons per matar els vells imprudents... Necessito els somnífers si no vull parar boig donant-li voltes tota la nit!

Doncs espavila i surt abans que sigui fosc del tot.

On he ficat els diners? Els amago i me n'oblido. Aquí estan, al pot de galetes.

Et penses que ets molt llest. Com si els lladres no miressin als pots de les galetes!

I les claus? On he ficat les claus? Penjades del cinturó, com sempre. La vermella és del pany de dalt, la verda, del de sota.

Obre els panys i el cademat mirant de no fer soroll. El rep una foscor densa amb olor de col bullida. La penetra amb la llanterna, que dibuixa una lluna groguenca en les parets florides. Tanca la porta darrere seu. Dues passes curtes i s'agafa a la barana. Sap que cinc pisos són una prova olímpica per als seus genolls.

Comença a baixar. Els graons llardosos se li enganxen a les soles, com si volguessin retenir-lo, evitar-li els perills que l'esperen a fora. S'atura a cada replà. Escolta amb atenció i escombra amb el cercle lluminós el tram següent, que no vol ensopegar amb un ionqui dormint als graons el seu somni d'agulles. Afortunadament, no hi ha més formes de vida que les paneroles omnipresents.

Cada vegada són més grosses! Benaurades, perquè elles heretaran la Terra.

El portal sempre està mal tancat, perquè l'interfon està espatllat de fa anys, i els veïns no estan disposats a baixar a obrir els que truquen.

Podries penjar-hi un cartell: Benvinguts, nocturns, que casa meua és casa vostra, si és que hi ha cases d'algú, que va dir no sé qui. Però amb mi s'equivocarien, que sempre duc el ganivet. La primera ganivetada no se l'esperen, cal apuntar al coll...

El ganivet! No l'has agafat, vell inútil!

Decideix tornar amunt. Aguantar fins l'endemà i sortir amb llum de dia. Potser trobarà alguna pastilla pels calaixos, o entre els coixins del sofà, que de vegades li cauen. Desfà el camí intentant mantenir la calma, però de seguida corre escales amunt. El genoll dret li regala una punxada que li durarà setmanes. O la resta de la vida. Li cau la llanterna i s'apaga. Tempteja amb la mà el graó per recuperar-la, però ho deixa estar de seguida i coixeja tan ràpid com pot fins la porta de casa.

On has ficat les claus? La verda és la del pany de dalt? No obre! Segur que això és el cinquè segona? La verda és la de baix, vell histèric!

Per fi esbufega a l'altra banda de la porta, amb els dos panys tancats i el cademat passat. Sent el cor batejant a les temples i un gust amarg a la boca. S'esfondra a la butaca d'orelles, que expressa l'alegria de rebre el seu cos atrotinat amb un cruixit i un núvol de pols.

Es deu haver adormit. Han trucat a la porta o ho ha somiat? Sí, ara hi tornen.

Serà millor que contestis, vell covard. Si es pensen que la casa és buida fotran la porta a terra.

—Qui és? —pregunta amb un to de veu profund i terrible.

—Telemedicin —respon una veu jove, les que menys li agraden. L'espell emmarca la cara d'un xaval amb gorra que mastega xiclet.

Com si els uniformes significuessin alguna cosa avui en dia, vell ingenu, que els polis extorsionen, els farmacèutics trafiquen i els bombers rebenten portes en els desnonaments.

—S'equivoca —rugeix—. No esperem cap paquet, aquí.

—Cada setmana igual. Que no se'n recorda que els dimecres li porto la medicació?

Dimecres? Sí, deu ser dimecres. Un repartiment... sí, el pla de pensions incloïa la medicació a domicili. Era el Top Premium. O el Premium Gold? Deu ser dimecres.

El repartidor agita les caixes de pastilles davant l'espill. Ell obre els panys, però deixa la cadena posada. Mai se sap.

—També he de canviar-li la bombona d'Airepur —diu el noi.

—No passarà amb la cadena —replica ell—. I no la penso treure.

—Sí que passa, no se'n recorda? Cada setmana igual!

Efectivament, les ampolles d'oxigen travessen la porta entreoberta en ambdues direccions. El noi li allarga un rebut, que ell li torna signat, i marxa escales avall remugant prou fort perquè el senti.

—Ni que s'hagués de morir per deixar anar una propina, el vell garrepa.

Es pregunta què estava fent quan ha trucat aquell imperinent. Què podries estar fent que tingués cap importància? Mira la bateria. No hi ha càrrega ni per mitja hora d'aire condicionat, i no em queden forces per pedalar. Doncs aquesta nit passaràs calor.

Es pren l'estimulant tan bon punt es desperta al matí. Pensava que s'havia acabat, però al calaix n'hi ha per a una setmana.

Una setmana que no hauràs d'arriscar-te a sortir per comprar-ne, vell afortunat. Com has sobreviscut fins ara? Als joves els agrada desfogar-se amb les desferres com tu, fer-los pagar per aquest món de merda que han heretat.

Ni que fos culpa meva!

S'enfila a la bicicleta estàtica per carregar la bateria. No vol perdre ni un minut de connexió. Busca porno fresc, que el que té ja se'l sap de memòria, i comprova la safata d'entrada. Hi ha un correu on el remitent és ell mateix. Deu ser una estafa. El llença a la paperera sense obrir. Pedalarà una estona més per fer anar la màquina aquella que refresca. De moment, obre la finestra, a veure si passa una mica d'aire... i li veu els pits a la veïna.

La vida està feta de petites coses, oi, vell murri?

VENUS EN FLOR²

Lavie Tidhar

Traducció: **Edgar Cotes**

En Samit va morir de nit, envoltat de flors.

A fora, la pluja àcida queia al planeta. Els estelaires conduïen els seus estels entre els núvols, amb la ment perduda en la Conversació. A la inauguració d'una gala, a la coberta superior de la ciutat dels núvols, una banda de jazz tocava antigues cançons terrestres per donar la benvinguda a un poeta cèlebre, malgrat ser menor, de Port Lunar. Damunt seu, per sota del gran globus, a la secció de servei, una parella jove s'amagava darrere d'una rampa i es besava amb la passió del primer amor. Molt més avall, al planeta, les tempestes queien amb fúria i res hi podia viure ni morir. A la secció hospitalària de la ciutat dels núvols, van néixer dos nadons. En els famosos jardins, on en Samit havia treballat durant tots aquells anys, va florir una Reina de la Nit molt rara. Tot això va passar, i més coses, i algunes van tenir testimonis i d'altres no. I en Samit va morir de nit, envoltat de flors.

—Li encantaven les flors —va dir el robot.

La Maya va somriure.

—Sí, li encantaven —va dir ella.

2. El relat «Venus in bloom» va aparèixer publicat per primera vegada el gener de 2019 a *Clarkesworld. Science fiction and fantasy magazine*.

El va trobar de bon matí. Estava estirat al seu catre, amb aspecte pacífic. Li hauria sabut greu perdre's la floració del cactus, va pensar. No era propi d'ell, perdre's una cosa així. No va ser fins que li va fer una lleugera sacsejada que es va adonar que no respirava. Quan va encendre el seu nòdul per connectar-se amb el seu, va veure que ja no transmetia res. Havia quedat en silenci després que la seva ment se n'anés.

No va plorar, almenys no en aquell moment. L'aire de l'habitació era xafogós. Feia olor de gessamí i roses. A en Samit li encantaven les roses. A l'ampit, tenia una rosa lunar negra en un test. Li agradava mirar per la finestra les pluges àcides, i els núvols errants, i les virolles i les paràboles juganeres que feien els estelaires, i el lent flux dels globus, i les formes apilonades de les ciutats dels núvols que de mica en mica es posaven a la vista. Li agradava sintonitzar un dels canals públics i escoltar cançons de son cubano per donar la benvinguda al dia.

A fora, no hi havia ni un dia ni una nit reals, esclar. Però les plantes i la gent recordaven a la Terra, venien de la Terra, tenien la Terra en les seves arrels. Sí que hi havia dia i nit a dins de la ciutat dels núvols, i va ser de nit quan en Samit va morir, envoltat de flors.

—Em sap greu —va dir el robot. El robot es deia Germà Konstruktor, perquè li agradava construir coses. Era prou antic per recordar haver estat fabricat a la Terra, quan encara es feien robots. Li van donar un aspecte vagament humà, per assistir la gent gran o vigilar els més petits. Una vida de servei. I ara els robots eren tots antics i molts ja havien desaparegut, però en Germà Konstruktor encara se'n recordava. Aquesta és

la maledicció de ser un robot, pensava de vegades, et recordes de massa coses.

En Germà recordava tots els nens que havien estat a càrrec seu. Sempre el sorprenia que ràpid creixien i canviaven. I recordava com de ràpid es deterioraven i morien totes les persones grans que assistia. Els humans vivien molt intensament i molt de pressa. Però cadascun d'ells era únic i sorprenent, com un robot.

—Em sap greu —va tornar a dir, impotent.

La Maya va posar la mà a l'espatlla del robot afectuosament.

—Ja l'hi tocava —va dir ella.

—Sí. Hi ha tant de temps a l'univers i se'ns en concedeix tan poc, als éssers vius... Sovint penso què passaria si això fos diferent.

Les llàgrimes de la Maya li relluïen als ulls. Encara no li semblava real. En Samit sempre hi havia estat. Qui regaria les plantes ara? Qui trauria les males herbes? Qui els canviaria la terra? Quan era petita, la portava a fer la ronda amb ell pels jardins i li ensenyava l'olivera que hi havia crescut al bell mig durant segles, des que el primer jardiner n'havia plantat el plançó el primer any, quan la ciutat dels núvols era nova de trínca.

En aquell moment, la ciutat era només una cosa. Brillant i nova i buida. Ara la ciutat deixava entreveure la seva edat, flotant per la zona temperada, a cinquanta quilòmetres per sobre la superfície de Venus. La ciutat havia adquirit records, històries, vides viscudes. Havia escrit la seva pròpia història.

En Germà Konstruktor havia vingut a la ciutat dels núvols només feia un segle. Havia viscut a la Terra i havia fet algunes coses terribles de les quals es penedia. L'havien enxampat en una de les antigues guerres i havia sobreviscut de la manera que la gent sobreviu, quan potser no ho hauria d'haver fet. La gent feia coses terribles per sobreviure. I els robots com ell s'havien fet prou humans per poder emular-ho. En Germà hauria pogut morir, com ho van fer molts d'altres. Però va triar no fer-ho.

El lliure albir és possible per a un robot? És possible per a un humà? Les vides són decisions.

En triar, va viure. En viure, va triar.

Contemplant això, en Germà va viatjar fins a la Lluna. Va viure amb els monjos del Mare Cognitum durant diverses dècades, adoptant un vot de silenci, vivint en la superfície freda i sense aire del satèl·lit de la Terra, rumiant sobre el Camí del Robot i les Tres Lleis que malauradament un antic savi humà havia ideat un trist dia de tardor en una ciutat que ja no existeix. Estaven plenes de contradiccions i paradoxes, l'entusiasta creació fruit de la imaginació d'un adolescent humà, però encara persistien en la ment d'en Germà.

Finalment, després d'aquelles llargues dècades, estava cansat de la pols de la Lluna i de les aranyes gegants que rondaven per la seva superfície, unes màquines de la mida d'una ciutat, les ments de les quals no tenien res a veure amb la seva. Les intel·ligències artificials que habitaven en la Conversació no sabien mai què fer-ne, dels robots, i de la seva estranya existència, ni una cosa, ni l'altra. Així que en Germà es va dirigir cap a Venus i es va guanyar la vida com a sacerdot.

Intentant tornar a ser útil.

Intentant ser bo.

—El coneixies bé? —va dir la Maya.

—Pràcticament cada tarda jugava amb ell a bao —va respondre en Germà. Mentre parlaven, els seus llargs dits s'anaven movent, fent figures de joguina amb filferros. Sense adonar-se'n de manera conscient, el robot va veure que havia fet una rosa. Li va donar la flor a la Maya, un xic incomodat.

I llavors, ella es va permetre plorar. Les llàgrimes sortien sense remei. Es va repenjar a l'espatlla del robot.

—Pensava que tindríem més temps —va dir ella—. Pensava...

—Ja ho sé... —va dir el robot. I llavors, aquelles paraules tan antigues—: Em sap greu.

Als robots sempre els sabia greu tot. Els sabia greu no fer prou coses, decebre els humans, la seva mateixa existència. En Germà va recordar aquella guerra. Hi havia hagut bombes que queien del cel, milícies desplegant-se a través d'aquella ciutat en ruïnes. Trets. Els cossos dels humans eren tan fràgils. Bombes de fòsfor, metralla. Records terribles.

Va pensar en els homes que havia matat.

Matar era increïblement fàcil, fins i tot per a un robot.

La Maya es va incorporar. Es va netejar les llàgrimes.

—Guanyava? —va preguntar.

—Com?

—Al bao.

—Era molt dolent —va dir en Germà, i la Maya va riure.

—Ho sabia.

—Però era un gran jardiner. Les seves roses feien molta patxoca. Va intentar ensenyar-me'n més d'una vegada. Però no posseeixo el talent per tenir cura de les plantes.

—Ni jo tampoc —va dir la Maya. No li havia dit al Samit que se n'anava. Ell no estava fi i havia prorrogat la seva partida, malgrat que desitjava anar-se'n. Ara estava trista i, barrejat amb la tristesa, hi havia un sentiment de culpa, perquè el seu traspàs li havia brindat un cert alliberament. Ja se'n podia anar. Ja no estava lligada als núvols.

Molt avall, a la superfície de Venus, es movien els waldos. Unes màquines gegants i blindades, construïdes per suportar grans pressions, i la gravetat, i els vents, i les furioses tempestes d'àcid. Rondaven pel Lakshmi Planum, conduïts des de més amunt pels bussejadors de planetes, gent com ella. Per a la Maya, Venus era el món real i les ciutats dels núvols que hi havia a la zona temperada eren una mera distracció, i per això volia entrar ella també a la closca dels bussejadors. Encarnant-se en el waldo, els vents violents es convertien en una brisa i els terrenys rostos, en un mapa familiar que anava dibuixant de cap i de nou amb cada passa. El seu cor era una bomba de calor d'heli, els seus intestins eren ceràmica reforçada. Més enllà del Lakshmi Planum, s'elevaven els Maxwell Montes i els waldos avançaven cap a aquella serralada fins que algun dia, algun dia, construirien una muntanya encara més alta, una altra casa on els humans podrien viure i morir. Viure-hi i estimar, i fer-hi créixer flors.

Ella havia desitjat amb fervor anar a la superfície de Venus, conduir ella sola una d'aquelles màquines gegantines. Sabia que en Samit es preocuparia per ella. No li ho va dir mai.

Embotida allà com un fetus en un úter, estaria protegida i tindria un contacte mental directe amb el seu exocos. Un any, dos. O els que calguessin. Aquella llibertat d'estar en un planeta feréstec... l'emoció!

—Però a Venus, no hi ha flors —hauria dit ell.

—N'hi podria haver —hauria respost.

I ell hauria replicat:

—Deixeu en pau els indrets salvatges.

Què en sabia, del seu avi? Ja era vell quan ella havia nascut. No era de Venus. Ni tan sols estava segura d'on era. D'un dels hàbitats dels anells de Saturn, li va explicar una vegada la seva mare. O potser de Tità. Parlava amb l'accent pausat del Sistema Exterior. No li havia explicat mai com ni per què havia fet la travessia fins als Planetes Interiors, ni ella ho va preguntar. Era jove quan va venir... això sí que ho sabia. I una vegada havia trobat una imatge enterrada en un arxiu privat, una imatge d'un jove que hauria pogut ser el seu avi, prim i desmanyotat, amb un rifle penjat a l'espatlla, en algun lloc de les llunes de les Repúbliques Galilees, amb una gran tempesta de Júpiter de fons. Però no va saber mai què significava, allò.

Una guerra de fa molts anys. De naus espacials empernades entre si, avançant a poc a poc, com llaunes aixafades, per aquell gran golf negre, en direcció al sol, plenes de cossos.

No li va parlar mai d'aquell passat i d'aquella part d'ell, i la Maya mai va voler ficar-hi més el nas. Segurament ho hauria pogut esbrinar, la Conversació estava inundada de dades. Però estimava el seu avi.

Recorda caminar amb ell pels jardins, regant les plantes. Un cop a la setmana, triava una rosa especial, segons uns cri-

teris que desconeixia, i en tallava amb cura la tija, i se l'emportava a casa, per a l'àvia de la Maya.

I recordava caminar amb ell, agafats de la mà, a través del pont circular del nivell superior de la ciutat, que et feia sentir que et trobaves dins dels núvols, i podies mirar avall, des d'aquella altura inimaginable, a només un salt de Venus... I potser va ser llavors quan aquell desig tan salvatge va erupcionar dins seu, aquell desig de voler baixar a la superfície.

Desitjava tornar al seu vestit waldo per fugir de tot això. Una altra pèrdua.

Potser en Germà ho va veure en el seu rostre. Els robots eren bons llegint les cares. Va dir:

—Potser vols un refrigeri? Un suc de taronja?

L'hort de tarongers dels jardins de la ciutat eren molt famosos. Hi havia quatre terrasses enjardinades, penjant per sota de la ciutat. Hectàrees i més hectàrees de flors i arbres, de línies de rec i xarxes de microirrigació tan elaborades com ho era la mateixa Conversació.

Va fer que no amb el cap.

—No, gràcies. Les gestions...

—Esclar. Entenc que no caldrà un col·lector d'esperits, oi?

Va tornar a fer que no.

—El meu avi no volia que li toquessin el nòdul. Els records que encara estiguin codificats s'han de deixar tal com estan.

—D'acord. I...

—Anirà al Dessota amb la meva àvia.

El robot va assentir.

—Faré les gestions —va dir.

—Gràcies —va respondre la Maya.

El robot recordava que havia discutit alguna vegada sobre la guerra amb en Samit. Havien estat jugant a bao amb les antigues regles de Zanzíbar, en un tauler que provenia de la Terra, tallat en fusta reciclada i decorat amb fulles.

—Hi ha hagut disgustos —va dir en Germà, resumint en una única paraula tot l'horror que havia testimoniats i que havia perpetrat. I el vell gairebé va somriure, amb rostre sorprès, i després divertit.

—Sí. També n'he tingut, jo, de disgustos.

Potser era per això que es van entendre. I el robot pensava que era fabulós poder compartir alguna cosa tan íntima, una vivència compartida, una similitud. Sí, es va decidir. Havien estat amics, ho devien haver estat.

I això sonava bé, i a la vegada era trist.

En Germà Konstruktor es va dirigir davant de la finestra. Els seus dits es van bellugar de sobte, fent la forma d'una grua. Amb les ales esteses. El robot va observar com volaven els estelaires pel cel i com capturaven amb els delicats canals de les seves teranyines la pluja àcida que queia i n'extreien la valuosa aigua. Certament, Venus era un paradís, va pensar. Si és que n'existia algun. El robot va pensar que era més aviat un ideal. No com el paradís real que els sacerdots del Vaticà Robòtic intentaven crear en el buit.

Però en Germà no parlava mai d'aquest secret en veu alta.

Va sospirar, amb la veu gravada d'una persona que havia mort feia segles i, llavors, es va centrar a gestionar el funeral. Posaria molta atenció als guarniments florals, va decidir. Malgrat que les flors eren per als vius, no per als morts, va pensar el robot, a en Samit li hauria agradat.

I saber això el confortava.

La Maya corria pel Planum Lakshmi, amb les mans balancejant-se als costats. Era una meca gegant, que feia saltirons per aquell terreny aspre, excitada per la força del vent, per aquell planeta que no cessava en la seva voluntat de voler fer-la caure, de trencar-la en mil bocins. Les seves entranyes eren un reactor nuclear, els seus braços podien esmicolar roques. Hi havia altres waldos en moviment, però eren lluny, i volia estar sola. No la van molestar.

Arribaria el dia que Venus es refaria, va pensar. Es destruiria i es tornaria a construir. Què era la terraformació sinó una demolició, la destrucció d'un món salvatge pels capricis d'uns éssers efímers i orgànics?

«Deixeu en pau els indrets salvatges», li havia dit el seu avi. I mai no s'havia adonat que ella pensava el mateix, que no suportaria veure com aquest planeta salvatge i indòmit, no apte per a la vida, bonic i feréstec en la seva isolació... no suportaria veure'l arruïnat. Però arribaria el dia que farien caure meteorits gegants sobre la seva superfície i flitarien un verí de l'atmosfera i semblarien el planeta amb vida microscòpica... Farien nous oceans i camps on creixeria vida d'on abans només hi havia hagut desolació.

S'alegrava de no haver-ho de presenciar mai.

La Maya corria per la superfície de Venus i plorava pel seu avi, que havia mort de nit, envoltat de flors.

Damunt seu, el primer dels taüts va caure a la deriva, sense fer gaire rebombori, tranquil·lament enmig de la tempesta.

QUI ÉS QUI

Toni BENAGES. Badalona, 1970. Llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. Com a dibuixant treballa amb diverses editorials. Destaquen, entre d'altres, les seves publicacions a mitges amb Sebastià Roig *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols* (Males Herbes, 2015), *Narcís Monturiol i les pedres de l'infern* (Males Herbes, 2017) i *El Cercle de Loplop: una aventura de Francesc Pujols* (Males Herbes, 2021), i amb Julià Guillamon *La joia de viure* (Males Herbes, 2017) i *Llibre de cavalleries* (Empúries, 2020). Participa habitualment amb les seves il·lustracions a revistes i diaris. També s'ha dedicat al món del cinema com a programador de Filmets Badalona Film Festival, i com a director del Cryptshow Festival.

Elena BARTOMEU. Vilablareix, 1978. És doctora en Belles Arts i treballa d'investigadora, dissenyadora i professora. Està especialitzada en el desenvolupament de narratives per a la divulgació científica i la transferència de coneixement. Ha publicat el conte «Comando Butxaca» a l'antologia *Extraordinàries. Noves autores de l'insòlit* (Males Herbes, 2020) i la novel·la *Fòrvid* (Males Herbes, 2021), guanyadora del Premi 42 a millor obra fantàstica en català 2022. I ha col·laborat amb Sónar+D, Citilab Cornellà, Centre de Visió per Computador - UAB, Eina Idea, La Escocesa i LEM Festival, desenvolupant projectes i exposicions que hibriden art, disseny i noves tecnologies.

Edgar COTES. Balaguer, 1997. Ha estudiat Traducció i Interpretació d'anglès i un màster d'Estudis Avançat de Llengua i Literatura Catalanes a la UAB. Ha publicat relats en antologies com *Bestiari* (Ed. SECC 2017), *Freakcions* (El Biblionauta, 2018), *Samaniat* (Ed. SECC, 2021) i *Tàndems fantàstics* (Spècula, 2023), entre d'altres. *Els híbrids minvants* (Eds. SECC, 2017) va ser el seu primer llibre en solitari. És autor de les novel·les *Cordegel* (Ed. SECC, 2021) i *Un àngel cruel* (Spècula, 2023). L'any 2023 ha guanyat com a traductor el premi Ictineu a millor relat fantàstic traduït per «Presència», de Ken Liu, inclòs a *Freakcions* núm. 8.

Ricard EFA (aka Ricard Fernàndez). Sabadell, 1976. Ha publicat amb algunes de les editorials de còmic més rellevants del mercat francobelga. Alguns dels seus títols han estat traduïts en una desena de països, i l'any 2018 va rebre una nominació als Eisner Awards per *Monet, nòmada de la llum*. Entre la seva producció en català destaca la saga juvenil *Noceà* (Mai Més, 2023). Com a novel·lista va debutar amb *Les màquines del caos* (Mai Més, 2021), i actualment està preparant una ambiciosa saga galàctica sota el títol *Stella Signata*, que veurà la llum a Mai Més l'any vinent.

A. MUNNÉ-JORDÀ. Barcelona, 1948. Va publicar el primer conte el 1974 i des d'aleshores n'ha publicat una cinquantena, i una vintena de novel·les i llibres de narrativa, sempre treballant entre la poètica de la ruptura i els gèneres populars. En el gènere fantàstic destaquen *Llibre de tot* (Pagès Ed., 1994), *L'única mort* (El cep i la nansa, 1999), *Poso el comptaquilòme-*

tres a zero (El cep i la nansa, 2008) i, sobretot, l'extraordinària *Micheliada* (2015, Males Herbes). Ha estat dues vegades finalista del Premi Sant Jordi. Des de 1982 ha fet feines d'estudiós i divulgador de la ciència-ficció i ha estat present en iniciatives d'articulació del gènere, com la SCCFF. Com a assagista, resulta imprescindible el seu *Futurs imperfectes: antologia de contes de ciència-ficció* (Ed. 62, 2013).

Héctor RIVADENEYRA-MOLL (aka Javier Calvo). Barcelona, 1973. Compta amb una extensa trajectòria literària en castellà. El 2012 va guanyar el premi Biblioteca Breve. En català es va donar a conèixer amb l'antologia de relats *La mesura de l'home* (Males Herbes, 2022), on s'hi inclou el relat del mateix títol guanyador del concurs de contes Cryptshow/ Males Herbes 2020. Recentment ha participat a l'antologia col·lectiva *Tàndems fantàstics* (Spècula, 2023).

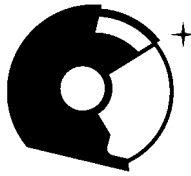
Josep SAMPERE. Igualada, 1963. És escriptor i traductor. Ha traduït més de dos-cents llibres de l'anglès i del francès. És autor de diversos relats, entre els quals «Els membres fantasmes», aparegut a la *Freacions* núm. 5 (El Biblionauta, 2019) i de la novel·la de terror *Aquesta nit no parlis amb ningú!* (Males Herbes, 2015). El relat que apareix aquí ha estat el guanyador del ConcurTs. Concurs de contes curts de l'any 2023 organitzat per l'A. C. El Biblionauta.

Lavie TIDHAR. Dalia, Israel, 1976. És un autor que es mou entre diversos gèneres, però que destaca sobretot per les seves novel·les negres, de ficció històrica i ciència-ficció. Ha pu-

blicat novel·les com *Osama* (2011), que va guanyar el premi World Fantasy, *Central Station* (2016), que va guanyar el premi John W. Campbell Memorial, o *Unholy Land* (2018), que va guanyar el premi Planète.

Laura TOMÀS MORA. Andorra, 1982. És psicòloga clínica i escriptora. En català ha publicat a la revista *Branca* i ha participat en les antologies *Extraordinàries* (Males Herbes, 2020), *Sexe Fora de Norma* (Raig Verd, 2021), *Barcelona 2059* (Mai Més, 2021) i *Tàndems fantàstics* (Spècula, 2023). El 2022 va quedar finalista al premi Ictineu amb el relat «Variacions».

Jaume VALOR. Barcelona, 1965. Arquitecte i professor universitari, és autor de *Les causes invisibles* (Spècula, 2022), les aventures juvenils *ØMNI* (Llibres del delictes, 2023) i la trilogia *La República Pneumàtica*, formada per *Ball de serps* (Cruïlla en català i Fantasy en castellà, 2015), *Els quatre confins* (Cruïlla, 2016) i *El puny del teixidor* (Saga-Egmont, 2021). També ha participat a l'antologia *Tàndems fantàstics* (Spècula, 2023). Ha estat guardonat en diferents premis literaris, com l'UPC de ciència-ficció.

elbiblionauta.com

L'associació cultural El Biblionauta és una entitat sense ànim de lucre. El seu objectiu principal és dignificar i fomentar la literatura dels gèneres fantàstics en llengua catalana. Per això fem un munt de projectes i procurem que siguin participatius, gratuïts i accessibles a través de la xarxa.

Però per poder seguir duent a terme iniciatives com aquestes ens cal l'ajuda de tothom. És per això que us convidem a col·laborar amb nosaltres convertint-vos en mecenes i fent les vostres donacions a:

<https://elbiblionauta.com/ca/dona/>

Moltes gràcies.

